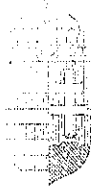

Elfüggetlen: 2014. június 23. *D*
Bevele:

ORSZÁGOS KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS
TERMÉSZETVÉDELMI FŐFELÜGYELŐSÉG

Iktatószám: 14/9318-42/2013.

Ügyintéző: dr. Varga Éva
Márton Gábor
Vácz József
Dolák Mária
Riczó László
Kellner Szilárd

Tárgy: Dömper 2002 Kft. által, a Délegyháza 039/4-7,
039/9-11 és a 039/21-25 hrsz-ú ingatlanokon tervezett
kavicsbánya környezetvédelmi engedélye - fellebbezés

A Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség KTVF: 652-25/2013. iktatószámú határozatát a Levegő Munkacsoport (1081 Budapest, Üllői út 18. I/9A.), valamint az Ifj. Dr. Ürmös Ferenc ügyvéd (6720 Szeged, Oskola utca 25.) által képviselt Pusztai Gábor (2337 Délegyháza, Nyírfa u. 17.) fellebbezése alapján felülvizsgáltam.

V É G Z É S

Az első fokú határozatot **megsemmisítem**, és az első fokú hatóságot **új eljárás lefolytatására utasítom**.

Elrendelem, hogy a jogorvoslati eljárásban megfizetett 6.000 - 6.000,- Ft jogorvoslati eljárási díj összegét a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség a Levegő Munkacsoport (1081 Budapest, Üllői út 18. I/9A.), valamint Pusztai Gábor (2337 Délegyháza, Nyírfa u. 17.) részére térítse vissza.

Végzésem ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I N D O K O L Á S

A Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség (névváltozás előtt: Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség; továbbiakban: **Felügyelőség**) a 2013. augusztus 24. napján kelt, KTVF: 652-25/2013. iktatószámú határozatában a Dömper 2002 Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. (a továbbiakban: Kft.) kérelme, valamint a Budapest Környéki Törvényszék 8.K.26416/2012/5. számú, új eljárásra utasító ítélete alapján, a Délegyháza, 039/4-7, 039/9-11 és a 039/21-25 hrsz-ú ingatlanokon tervezett kavicsbánya létesítésére környezetvédelmi engedélyt adott.

Az elsőfokú határozattal szemben a Levegő Munkacsoport és az Ifj. Dr. Ürmös Ferenc ügyvéd által képviselt Pusztai Gábor (a továbbiakban: **Fellebbezők**) - a törvényes határidőn belül, a jogorvoslati eljárás díját megfizetve - a döntés ellen fellebbezést nyújtottak be.

A Levegő Munkacsoport fellebbezésében előadta, hogy az elsőfokú határozat rendelkező része több helyen hiányos: a tervezett bányaterülettől északnyugatra fekvő kertvárosi lakóterület védelmére tervezett zajvédő töltés ténye nem került feltüntetésre, a védőtöltés terjedelmére

vonatkozó meghatározás az elsőfokú határozat különböző részeiben nem egységes, a felszín alatti víz mennyiségi védelme sem jelenik meg a rendelkezésekben.

A korábbi hatásvizsgálati anyag, mely az új eljárásban hivatalosan nem változott, kimutatja a távolhatást és a térség bányatavainak összegződő hatását. Ebből logikusan következne, hogy nem szabad több környezetvédelmi engedélyt adni kavicsbányák nyitására.

A hatásvizsgálati dokumentáció felszín alatti vízzel kapcsolatos fejezetei tartalmának megváltoztatása nem felel meg a Budapest Környéki Törvényszék 8.K.26416/2012/5. számú ítéletében foglaltaknak.

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 314/2005. Korm. rendelet) 9. § (1) bekezdése szerinti közmeghallgatáson hangszalagon és jegyzőkönyvben rögzített elhangzottak része az eljárásnak, befolyásolhatják a Felügyelőséget szakmai véleménye kialakításában, a környezetvédelmi engedély ilyen körülmények között történő megadását nem tartja jogszerűnek.

A Kft. megbízásából megjelent új szakértő előadása, mely eltért a változatlanul érvényes, korábban benyújtott hatásvizsgálati dokumentációtól, és bagatellizálta a kavicsbányák talajvízszint csökkentő hatását, befolyásolta a döntésében a Felügyelőséget.

A Felügyelőség az elsőfokú határozatban nem tekintette döntő szempontnak a felszín alatti víz védelmét, annak ellenére, hogy a hatásvizsgálati dokumentáció ebben a vonatkozásban az új eljárásban sem változott, így más következtetést abból nem vonhatott volna le, mint a korábbi eljárásban hozott, KTVF: 48-16/2011. számú határozatában.

Továbbá a Fellebbező kifogásolta a Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatala Ráckevei Járási Hivatal Földhivatala szakhatósági állásfoglalásában foglaltakat.

A fellebbezés kiegészítésében pedig előadta, hogy a kitermelésre tervezett és a már lefektetett bányatelkek kitermelése esetén a Natura 2000 területeken vízszintsüllyedés várható, vagyis a bányák hatással lehetnek a Natura 2000 területekre. A Felügyelőség nem tett eleget a Natura 2000 területekre vonatkozó hatásbecslési kötelezettségnek.

Tanulmányozva az új eljárásban előírt hiánypótlásra kiegészítésként benyújtott Csernozjom Környezetvédelmi Általános Tervező és Kivitelező Bt. (1122 Budapest, Városmajor u. 10.) Natura 2000 hatásbecslési dokumentációját, előadta, hogy a Felügyelőség nem a megfelelő következtetést vonta le a Natura 2000 területre vonatkozó hatásbecsléskor. A dokumentáció feleslegesen és felületesen tárgyal olyan vonatkozásokat, melyek szakmai mérlegelésére nem a Natura 2000 hatásbecslés, és nem a kavicsbányák környezetvédelmi eljárása kompetens, ezért vitatható következtetéseket állít a döntés befolyásolása céljából.

A benyújtott Natura 2000 hatásbecslés szakmai hiányossága, hogy a területek határait az ott élő állatafajok mozgásterében merev határként fogja fel, ezért a tervezett kavicsbányától való távolságok meghatározása esetében nem gondolt arra, hogy az általa felsorolt egyes, a Natura 2000 területen fészkelő madarak táplálkozás céljából több kilométert is megtehetnek.

Fentiekre tekintettel kérte az elsőfokú határozat megsemmisítését.

Pusztai Gábor jogi képviselője útján a fellebbezésében az alábbiakat adta elő:

Álláspontja szerint az elsőfokú határozat indokolási része nem felel meg a jogszabályoknak, az hiányos, s a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényben szereplő (a továbbiakban: Ket.) ügyféli jogok is sérültek.

A „nappali kitermelés” nem konkrét, kikényszeríthető és ellenőrizhető meghatározás a határozatban, így az további komoly jogvitákat eredményezne.

A 314/2005. Korm. rendelet 10. § (1) bekezdése kötelezettségként írja elő a nyilvánosságtól kapott észrevételek érdemi megvizsgálását, értékelését és főleg indokolását. Ez magában kellett volna foglalja a ténybeli megítélését, szakterületi elemzését és jogi következtetését. Erről biztosították a közmeghallgatáson jelenlévőket, de valójában ezek egyike sem valósult meg, jogszabályban történt előírás ellenére sem.

Összességében az egész elsőfokú határozatról elmondható, hogy száraz, de hiányos jogszabály sorolás és a kérelmezői dokumentumokra hivatkozás, de sem szakterületi elemzést, sem mérlegelést vagy akár csak sima ellenőrzést nem tartalmaz érdemben. Hatalmas a kontraszt a természet és környezet védelmében született korábbi határozatokkal, s ennek indokai sehol sem szerepelnek. Ezért az összes tárgyi határozat meghozatalában részt vevő ügyintézővel szemben elfogultsági kifogást jelent be, és kéri az esetleges megismételt eljárásban más személye vagy esetleg másik Felügyelőség vegyen részt az ügy elintézésében.

Sajnálatos módon igen sok tényezőt nem vett figyelembe a Felügyelőség: porszennyezés és a víz kérdését, idegenforgalmat. A Fellebbező hangsúlyozza, hogy a valaha működött bányatavak jelentős része már beépült, a környék ezen része nyaraló-pihenő, illetve már jelentős részében lakó övezetté vált a korábbi ipari bányaterületekhez képest.

Az eljárás alatt eltelt években ugyanis komplett lakó negyedek, utcák épültek fel, sok kisgyermekes családnak adva otthont. Ezeket a régi iratok „korrigálásai” nem vették kellőképpen figyelembe, de a Felügyelőség sem.

Továbbá a Fellebbező az elsőfokú szakhatósági állásfoglalásokban foglaltakat is kifogásolja.

A Felügyelőség környezeti hatásokra vonatkozó megállapításaira is tesz észrevételt, álláspontja szerint a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (Vgtv.) 15. § (1) bekezdése teljesítése lehetetlen, a felszín alatti vizek vízutánpótlása és egyensúlya nem biztosítható.

A Felügyelőség locsolásra vonatkozó előírásait is kifogás tárgyává teszi, nincs adat a határozatban arra vonatkozóan, hogy a teherautók portalanítását hol és miként akarják végezni a kiporlás csökkentésére, megakadályozására.

Az elsőfokú határozat abban is hiányos és megalapozatlan, hogy szó sincs a hidrogeológiai védőidom létéről, mértékéről és adatairól. Nem szerepel a műszaki üzemi terv megjelölése, idézése sem, ami azonban a bánya és a gépek működésének elengedhetetlen feltétele kell legyen.

A Fellebbező levegőtisztaság-védelmi szempontból is megalapozatlannak tartja az elsőfokú határozatot, a szél hatásával, a rakodás és a telepen belüli mozgás értékelésével sem a hatástanulmány, sem a határozat nem foglalkozott

A zajterhelés álláspontja szerint nem átlagos, hanem folyamatos, és a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény vonatkozó szabályainak sem felel meg az elsőfokú határozat zajvédelmi szempontból. A „Zajvizsgálat” elnevezésű dokumentum a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 2. számú mellékletének összevetésével számos hiányosság állapítható meg.

Nem gyakorlat és különösen az EU szabályoknak nem megfelelő, hogy lakott terület mellé közvetlenül bányát nyissanak.

A Felügyelőség a gépek számát sem vette figyelembe: sem a zajvélemény, sem a határozat figyelmen kívül hagyta a gépek zajhatásainak összeadódását és azt a tényt, hogy ha több gép több helyről generál zajt, akkor a zaj gócpontok sem a felrajzolt két pontot jelentik, hanem annál többet.

Táj- és természetvédelmi szempontból előadta, hogy többször hivatkoztak védett állatfajokra, ezek kivizsgálása azonban nem történt meg, ezzel ellentétesen az került megállapításra, hogy védett fajok nincsenek a területen, amelynek cáfolatára a Fellebbező fotókat csatolt, amelyeken kócsagok szerepelnek.

A Fellebbező továbbá hivatkozott a Felügyelőség KTVF: 7181-4/2012. számú elutasító döntésére, amely a jelenlegi bányaműveléssel érintett közvetlen közelében lévő Délegyháza III. bánya ügyében került meghozatalra.

Fentiekre tekintettel elsődlegesen kéri a bányanyitás iránti kérelmet elutasítani, másodlagosan kéri az elsőfokú határozatot megsemmisíteni, és a Felügyelőséget új eljárás lefolytatására kötelezni.

A másodfokú eljárás során a rendelkezésre álló iratanyagot áttanulmányozva az alábbiakat állapítottam meg:

A Kft. Délegyháza 039/4-7, 039/9-11 és a 039/21-25 hrsz.-ú ingatlanokon kavicsbánya létesítését tervezi. A Felügyelőség a KTVF: 2656-22/2010. számú határozatában a Kft. létesítésre irányuló kérelmét elutasította, amely döntés ellen való fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban a Főfelügyelőség a 14/3965-17/2010. számú határozatában az elsőfokú döntést megsemmisítette és környezeti hatástanulmány benyújtását írta elő. A Kft. a kérelmet benyújtotta, azonban a Felügyelőség a KTVF: 48-16/2011. számú döntésében a kérelmet elutasította. A másodfokon eljáró Főfelügyelőség a 14/4392-16/2011. számú döntésével az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A Kft. kereseti kérelemmel élt a hivatkozott döntések ellen, amelynek eredményeképpen a Budapest Környéki Törvényszék a 8.K.26416/2012/5. számú ítéletében a Főfelügyelőség másodfokú határozatát az elsőfokú döntésre is kiterjedően hatályon kívül helyezte és a Felügyelőséget új eljárás lefolytatására kötelezte.

Fentiekre tekintettel a Felügyelőség a megismételt elsőfokú eljárást 2012. július 31. napján megindította. Az ítélet alapján a Felügyelőség a KTVF: 2250-9/2012. számú végzésében az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet 14. számú mellékletének megfelelően elkészített hatásbecslési dokumentációt benyújtását írta elő. A Kft. megbízásából eljáró Csernozson Környezetvédelmi Általános Tervező és Kivitelező Bt. a Felügyelőség fent hivatkozott végzésében foglaltaknak eleget tett.

Ezt követően a Felügyelőség értesítette az eljárás megindításáról az ismert ügyfeleket, valamint megállapította, hogy a tevékenységgel kapcsolatban országhatáron áttérjedő jelentős környezeti hatás bekövetkezése nem várható.

Az eljárás megindításáról szóló közleményt, továbbá a vonatkozó iratokat a Felügyelőség megküldte a tervezett tevékenység helye szerinti Délegyháza Község Önkormányzat Jegyzője részére, valamint ezzel egyidejűleg elektronikus úton értesítette a tárgyi területen illetékes érdekvédelmi és társadalmi szervezeteket.

Délegyháza Község Jegyzője ezt követően tájékoztatta a Felügyelőséget, hogy a közlemény kifüggesztése megtörtént.

A tárgyi ügygel kapcsolatban az elsőfokú eljárás során számos délegyházi lakos írásbeli tiltakozását fejezte ki a tervezett bánya létesítése ellen.

A Felügyelőség az alábbi szakhatóságokat kereste meg a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 347/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 347/2006. Korm. rendelet) 32/A. § (1) bekezdésében és a 4. számú mellékletben foglalt szakkérdések tekintetében:

1. Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve a V-R-021/03698-3/2013. számú szakhatósági állásfoglalásában a tervezett bánya létesítéséhez előírásokkal hozzájárult.
2. Délegyháza Község Önkormányzat Jegyzője a 1965-2/2013. számú szakhatósági állásfoglalásában a tervezett bánya létesítéséhez előírás nélkül hozzájárult.
3. A Pest Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága a PEF/01/10407-2/2013. számú szakhatósági állásfoglalásában a tervezett bánya létesítéséhez előírásokkal hozzájárult.
4. A Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatala Ráckevei Járási Hivatal Járási Földhivatala a 10.183-2/2013. számú szakhatósági állásfoglalásában a tervezett bánya létesítéséhez előírásokkal hozzájárult.

A Felügyelőség az elsőfokú eljárás során a Fellebbezők ügyféli jogállását a KTVF: 50459-1/2012. számú és a KTVF: 50199-2/2012. számú végzéseivel állapította meg.

A tárgyi ügyben a közmeghallgatásra 2013. május 9. napján, Délegyházán került sor, s az arról készült jegyzőkönyvet a Felügyelőség a 314/2005. Korm. rendelet 9. § (9) bekezdése és (10) bekezdése értelmében megküldte a Kft., a Fellebbezők, a szakhatóságok részére, továbbá kifüggesztés céljából a Délegyháza Község Önkormányzat Jegyzőjének.

A Levegő Munkacsoport fellebbező 72/2013. számú levelében észrevételeket tett, amelyben kifejtette, hogy a tervezett kavicsbánya szükségességének indokolása nem állja meg a helyét, felszín alatti vízvédelmi, levegőtisztaság-védelmi és zaj- és rezgésvédelmi szempontból emelt kifogásokat.

A Felügyelőség ezt követően - figyelembe véve a Levegő Munkacsoport észrevételeit, az ügyintézési határidő meghosszabbítását követően - meghozta a fellebbezésekkel támadott elsőfokú határozatot. Figyelemmel arra, hogy a Fellebbezők jogorvoslati kérelmei az elsőfokú szakhatósági állásfoglalásokban foglaltakat is támadták, a másodfokú eljárás során a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL.

törvény (a továbbiakban: Ket.) 104. § (2) bekezdése alapján megkerestem az elsőfokú szakhatóságok másodfokú szerveit másodfokú szakhatósági állásfoglalás kialakítása érdekében.

Az **Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Országos Tisztifőorvosi Hivatal** KEF-22602-4/2013. iktatószámú másodfokú szakhatósági állásfoglalása a következő:

„Az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség 14/9318-6/2013. számú megkeresésére a Budapest Főváros Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szervének V-R-021/03698-3/2013. számú elsőfokú szakhatósági állásfoglalását felülvizsgáltam.

Az elsőfokú szakhatósági állásfoglalást megváltoztatom, Délegyháza, 039/4-7, 039/9-11 és a 039/21-25 hrsz-ú ingatlanokon tervezett kavicsbánya létesítéséhez az alábbi kikötésekkel járulok hozzá:

- A bányászati tevékenység nem fertőzheti, illetve szennyezheti a talajt, a vizeket és a levegőt olyan mértékben, amely közvetlenül vagy közvetve az ember egészségét veszélyezteti.
- A bányászati tevékenység végzését megelőzően a bányatelek közelében lévő épületek védendő homlokzatánál a vonatkozó zajterhelési határértékek betartása érdekében zajvédelmi objektumokat kell kialakítani.

Szakhatósági állásfoglalásom ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az a határozat, illetve az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

INDOKOLÁS

A Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (továbbiakban: Felügyelőség) KTVF: 652-25/2013. számú határozatában a Dömper 2002 Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. részére környezetvédelmi engedélyt adott a Délegyháza 039/4-7, 039/9-11. és 039/21-25. hrsz-ú ingatlanokon tervezett kavicsbánya létesítésére.

Az elsőfokú eljárás során Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve V-R-021/03698-3/2013. számú szakhatósági állásfoglalását kikötésekkel megadta.

A Felügyelőség határozata ellen a Levegő Munkacsoport és Pusztai Gábor jogi képviseletében ifj. Dr. Ürmös Ferenc ügyvéd fellebbezést nyújtott be.

A rendelkezésemre álló iratok alapján az alábbiakat állapítottam meg:

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 46. §-a szerint: „a talajt, a vizeket és a levegőt nem szabad fertőzni, illetőleg olyan mértékben szennyezni, amely közvetlenül vagy közvetve az ember egészségét veszélyezteti”.

A másodfokú eljárás során megállapítottam, hogy a Hivatal elsőfokú szakhatósági állásfoglalása 1. kikötését hatáskör hiányában, 2. kikötését pedig pontatlanul tette meg, ugyanis zajvédelmi objektumot a bányatelek közelében lévő épületek védendő homlokzatánál a vonatkozó zajterhelési határértékek betartása érdekében kell kialakítani.

Megállapítottam, hogy az elérhető legjobb technika megvalósítása, valamint az üzemeltetés során a technológia figyelem betartása, a dokumentációban szereplő zajvédelmi objektumok kialakítása mellett a bányászati tevékenység engedélyezésének a közegészségügyi szakhatóság részéről nincs jogszabályi akadálya, a benyújtott dokumentációban foglaltak alapján

engedélyezést kizáró környezet-egészségügyi terhelés nem keletkezik, ezáltal szignifikáns humán-egészségügyi kockázatnövelő hatással nem kell számolni.

A Pusztai Gábor jogi képviselőjében benyújtott fellebbezés kifogásolta a Hivatal állásfoglalását is.

A fellebbezés szerint „az nem előírás, hogy ki kell zárni a szennyeződést, a porszennyezést locsolással kell megoldani, ugyanis nem fordított a Hivatal kellő figyelmet arra, hogy a locsolás a talajvíz igénybevétele, ezáltal szennyeződések visszamosása és a párolgás sokszorosára fokozása nélkül nem megoldható ekkora mértékben. A zajterhelési határérték nem elegendő, mert a nyugalom elveszik az okozott zajterheléssel még akkor is, ha a határérték alatt marad. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 50. § (3) bekezdése szerint a köztudomású tényeket nem kell bizonyítani, az pedig közismert, hogy a 30 dB fölötti zaj pszichés problémákat okoz. A teljes csendhez képest bármekkora zaj zavaró, és a jelenlegi legnagyobb zaj a szél és a madarak szárnyai.”

A fellebbezésre vonatkozóan álláspontomat az alábbiak szerint adom meg:

A porszennyeződéssel kapcsolatos hatékony intézkedés meghatározása a környezetvédelmi hatóság hatáskörébe tartozik. A zajterhelési határértékekkel kapcsolatos kifogás nem értelmezhető, a jogszabályi előírások által megállapított zajterhelési határértékektől eltérő szigorúbb határértéket a közegészségügyi szakhatóság sem állapíthat meg. A lakosság védelmét szolgálja a zajvédelmi objektumok létesítésének előírása.

Fentiekre tekintettel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 105. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú szakhatósági állásfoglalást megváltoztattam, és a rendelkező részben foglalt kikötésekkel megadtam hozzájárulásomat a tervezett tevékenységhez.

Állásfoglalásomat a Ket. 44. §-a, valamint a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 347/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 32/A. § (1) bekezdésében és 4. számú melléklet 1. pontjában biztosított hatáskörömben, az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatról, a népegészségügyi szakigazgatási feladatok ellátásáról, valamint a gyógyszerészeti államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 323/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet 3. § (4) bekezdése szerinti országos illetékességgel eljárva adtam meg.

A másodfokú szakhatósági állásfoglalás elleni jogorvoslat lehetőségéről a Ket. 44. § (9) bekezdésére figyelemmel adtam tájékoztatást.”

A Pest Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Igazgatási Osztály PEB-040/623-1/2014. ügyiratszámú másodfokú szakhatósági állásfoglalása a következő:

„A Pest Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Hivatal) hatáskörében, a másodfokú szakhatósági állásfoglalás kiadására jogosult hatóságként meghozom az alábbi

VÉGZÉST.

A Dömper 2002 Kft. által a 039/4-7, 039/9-11, 039/21-25 hrsz.-ú ingatlanokon tervezett kavicsbánya létesítése ügyében kezdeményezett másodfokú eljárásban a helyi természet- és

környezetvédelem tárgyában indult másodfokú szakhatósági eljárást hatáskör hiányában megszüntetem.

Eljárásom során eljárási költség nem merült fel.

E végzés a közléssel jogerős és végrehajtható, ellene jogorvoslatnak helye nincs, az csak az érdemi határozat, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslattal támadható meg.

INDOKOLÁS

A Dömper 2002 Kft. a 039/4-7, 039/9-11, 039/21-25 hrsz.-ú ingatlanokon tervezett kavicsbánya létesítése tárgyában a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőséghez (a továbbiakban: Felügyelőség) benyújtott kérelme kapcsán az Elsőfokú hatóság KTVF: 652-25/2013. sz. határozatában környezetvédelmi engedélyt adott a Kérelmező a Tárgyi ingatlanon tervezett kavicsbánya nyitására. Az eljárásban helyi környezet- és természetvédelmi szakhatóságként Délegyháza Község Önkormányzatának Jegyzője 1965-2/2013. számú végzésében a helyi környezet- és természetvédelemre vonatkozóan szakhatósági hozzájárulást adott a tervezett beruházás megvalósításához.

A Levegő Munkacsoport fellebbezést nyújtott be az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőséghez (a továbbiakban: Főfelügyelőség) a Felügyelőség Elsőfokú határozatával szemben. A Főfelügyelőség a 14/9318-2/2013. számú megkeresésében a tárgyi ügyben másodfokú szakhatósági állásfoglalást kért Hivatalomtól.

Az irat megérkezését követően a PEB-040/6259-2/2013. iktatószámú levelemben az Elsőfokú szakhatóság tájékoztatását kértem arra irányulóan, hogy a szakhatósági eljárásban hozott állásfoglalását pontosan mely jogszabályi rendelkezésekre alapította, továbbá kértem, hogy a szakhatósági eljárásban hozott döntését, valamint az elsőfokú eljárásban keletkezett összes iratanyag másolatát, illetve a helyi környezet- és természetvédelemre vonatkozó rendeletét, valamint Helyi Építési Szabályzatát bocsássa Hivatalom rendelkezésére. Az Elsőfokú szakhatóság a megkért iratokat 2013. december 17. napján terjesztette fel Hivatalom részére.

A rendelkezésemre álló iratok alapján a következőket állapítottam meg:

A tárgyi eljárásban a másodfokú szakhatósági állásfoglalás iránti megkeresés megérkezésekor Hivatalom a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 347/2006. (XII.23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 347/2006 Korm. r.) 32/A. § (1) bekezdésében, illetve 4. számú mellékletének 4. pontjában foglaltak alapján helyi környezet- és természetvédelemre kiterjedően volt másodfokú szakhatóság. 2014. január 1. napjától a fenti jogszabály azonban hatályát veszítette és a helyébe a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről 481/2013. (XII.17.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 481/2013. (XII.17.) Korm. rendelet] lépett.

Megállapítást nyert, hogy Hivatalom a 481/2013. (XII.17.) Korm. rendelet 33. § (1) bekezdése, valamint 5. melléklet 7. pontja értelmében, a tárgyi ügyben, a helyi környezet- és természetvédelemre kiterjedően másodfokú szakhatósági hatáskörrel rendelkezik.

Megállapítottam, hogy a bánya bővítésével érintett terület Délegyháza Község Önkormányzatának közigazgatási területén van.

Helyi környezetvédelmi és természetvédelmi hatáskörömben megállapítottam, hogy Délegyháza Község Önkormányzatának nincs olyan helyi környezet- és természetvédelemre vonatkozó önkormányzati rendelete, amellyel az érintett területre irányulóan az önkormányzat illetékességi területére már jogszabályokban előírtaknál nagyobb mértékben korlátozó környezetvédelmi előírásokat határoz meg.

Délegyháza Község Önkormányzatának 16/2005. (IX.3.) számú önkormányzati rendelete a község helyi építési szabályzatáról (a továbbiakban: Hész.) 45. §, illetve 46. –ában, valamint VI. fejezetében tartalmaz környezet- és természetvédelmi előírásokat, amelyek azonban az országos szabályozásánál szigorúbb előírásokat nem határoznak meg.

Helyi környezetvédelmi és természetvédelmi hatáskörömben megállapítottam, hogy a Tárgyi ingatlan helyi védettségű természeti területet nem érint.

A 481/2013. (XII.17.) Korm. rendelet 5. melléklet 7. pontja értelmében a szakhatóság bevonásának feltétele, ha a tevékenység következtében az a környezeti elem vagy rendszer hatásviselő lehet, amelynek védelme hatáskörébe tartozik, azt érinti vagy olyan környezetveszélyeztetés fordulhat elő, amely elleni védelmet jogszabály a feladat- és hatáskörébe utalja.

Figyelemmel arra, hogy Délegyháza Község Önkormányzata helyi környezet- és természetvédelem tárgyában szigorúbb szabályozást nem állapított meg az érintett terület tekintetében, továbbá a Hész. sem tartalmaz az országos előírásoktól eltérő rendelkezéseket, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 45/A. § (3) bekezdése alapján a tárgyi eljárás megszüntetéséről döntöttem.

Az eljárási költségről történő rendelkezést a Ket. 44. § (6) bekezdésének c) pontja alapján mellőztem.

Az eljárás során alkalmazott jogszabályok:

Ket. 44. § (1): Törvény vagy kormányrendelet az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság számára előírhatja, hogy az ott meghatározott szakkérdésben más hatóság (a továbbiakban: szakhatóság) kötelező állásfoglalását kell beszereznie. A szakhatóság olyan szakkérdésben ad ki állásfoglalást, amelynek megítélése hatósági ügyként a hatáskörébe tartozik, ennek hiányában törvény vagy kormányrendelet annak vizsgálatát szakhatósági ügyként a hatáskörébe utalja.

Ket. 44. § (6): A szakhatósági állásfoglalás tartalmára a határozat tartalmára vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy az állásfoglalás

- a) tartalmazza a szakhatóság megnevezését és a szakhatóság ügyintézőjének nevét is,
- b) rendelkező része tartalmazza a szakhatósági hozzájárulást, az egyedi szakhatósági előírást, feltételt vagy a hozzájárulás megtagadását,
- c) nem tartalmazza az eljárási költségek viseléséről szóló döntést.

Ket. 44. § (9): A szakhatóság előzetes szakhatósági hozzájárulása, állásfoglalása és végzései ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az a határozat, illetve az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

Ket. 45/A. § (2): A szakhatóság a megkeresés megérkezését követően haladéktalanul ellenőrzi, hogy van-e hatásköre és illetékessége az ügy elbírálására.

Ket. 45/A. § (3): Ha a szakhatóság megállapítja hatásköre hiányát, erről a megkeresés megérkezésétől számított nyolc napon belül tájékoztatja a hatóságot, és megszünteti a szakhatósági eljárást.

Ket. 33. § (3) bekezdés b): Az ügyintézési határidőbe nem számít be: a jogsegélyeljárás időtartama, továbbá a 36. § (2) bekezdése alapján adatnak a nyilvántartásból történő beszerzéséhez szükséges idő.

Ket. 33. § (3) bekezdés c): Az ügyintézési határidőbe nem számít be: a hiánypótlásra, illetve a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő.

Ket. 65. § (1) bekezdése szerint a napokban vagy munkanapokban megállapított határidőbe nem számít bele a határidő kezdetére okot adó cselekmény vagy körülmény bekövetkezésének, továbbá a közlésnek, a kézbesítésnek, a hirdetmény kifüggesztésének és levételének a napja.

A 481/2013. (XII.17.) Korm. rendelet 33. § (1): A Kormány a felügyelőség előzetes vizsgálati, környezeti hatásvizsgálati és egységes környezethasználati engedélyezési eljárásában, az 5. mellékletben megjelölt feltételek esetén és szakkérdésekben, az 5. mellékletben meghatározott hatóságokat szakhatóságként jelöli ki. Az összevont környezeti hatásvizsgálati és egységes környezethasználati engedélyezési eljárásba a környezeti hatásvizsgálati eljárásban és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban kijelölt szakhatóságokat kell bevonni. Az eljárásban hozott határozatot a megyei katasztrófavédelmi igazgatósággal, a főváros területén a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatósággal is közölni kell.

A 481/2013. (XII.17.) Korm. rendelet 5. melléklet 7. pontja: a szakhatóság bevonásának feltétele, ha a tevékenység következtében az a környezeti elem vagy rendszer hatásviselő lehet, amelynek védelme hatáskörébe tartozik, azt érinti vagy olyan környezetveszélyeztetés fordulhat elő, amely elleni védelmet jogszabály a feladat- és hatáskörébe utalja.

Egyéb alkalmazott jogszabályok:

Az önálló jogorvoslatot a Ket. 44. § (9) bekezdése alapján zártam ki.

A jogorvoslatról a Ket. 72. § (1) bekezdés da) pontja, valamint ugyanezen szakasz (2) bekezdése alapján adtam tájékoztatást.

Hatásköröm és illetékességem a 481/2013. (XII.17.) Korm. rendelet 33. § (1) bekezdésében, illetve 5. számú mellékletében foglaltakon, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 16. § (4) bekezdésén alapul. A fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII.21.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése alapján, a megyei közigazgatási hivatal jogutódja a székhelye szerinti megyei kormányhivatal."

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság 04.2/6880-3/2013. iktatószámú másodfokú szakhatósági állásfoglalása a következő:

„A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (1118 Budapest, Budaörsi út 141-145.), mint az adott ügyben közreműködő hatáskörrel és illetékességgel rendelkező másodfokú talajvédelmi hatóság, az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség 14/9318-8/2013. számú megkeresésére a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség KTVF: 652-25/2013. számú határozata (Délegyháza 039/4-7, /9-11, /21-25 hrsz.-ú ingatlanon tervezett kavicsbánya létesítésének környezeti hatásvizsgálati eljárása) ellen a Levegő Munkacsoport (1081 Budapest, Üllői út 18.) és Ifj. Dr. Ürmös Ferenc ügyvéd által képviselt Pusztai Gábor (2337 Délegyháza, Nyírfa utca 17.) fellebbezése alapján indult másodfokú közigazgatási eljárásban a Pest Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága PEF/01/10407-2/2013. számú szakhatósági állásfoglalását felülvizsgálta.

A megtekintett dokumentáció alapján a másodfokú talajvédelmi hatóság

TALAJVÉDELMI SZAKHATÓSÁGI ÁLLÁSFOGLALÁS-a

a következő:

a PEF/01/10407-2/2013. számú elsőfokú talajvédelmi szakhatósági állásfoglalást megváltoztatja, a Délegyháza 039/4-7, /9-11, /21-25 hrsz.-ú ingatlanon tervezett kavicsbánya környezetvédelmi engedélye **talajvédelmi szempontból kiadható.**

Jelen szakhatósági állásfoglalás ellen külön jogorvoslatnak helye nincs, ez csak az érdemi határozat elleni jogorvoslattal támadható meg.

INDOKOLÁS

A DÖMPER 2002 Kft. (2347 Bugyi, Kossuth L. u. 30.), Ügyfél engedélykérelmet nyújtott be a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségre (továbbiakban: Felügyelőség) Délegyháza 039/4-7, /9-11, /21-25 hrsz.-ú ingatlanon tervezett kavicsbánya létesítésének környezeti hatásvizsgálati eljárása tárgyában.

A Felügyelőség megkeresésére a Fővárosi és Pest Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal, a Pest Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága (a továbbiakban: Mezőgazdasági Szakigazgatási Szerv) jogelődje, 22.2/11781-2/2010. számon szakhatósági állásfoglalást adott, melyben az alábbi előírásokat tette:

1. A környező mezőgazdasági területek porszennyezésének elkerülése végett a bányaterület megközelítése és a kavics szállítása során lehetőség szerint burkolt felületű utakat kell használni; a földutakat a száraz tavaszi-nyári időszakokban rendszeresen öntözni kell.
2. A bányahatósági engedélyezés egyes fázisaiban elbírálásra benyújtandó MŰT dokumentációhoz csatolni kell a 90/2008. (VII.18.) FVM rendelet 2. sz. melléklet 2.4. pontja alapján összeállított talajvédelmi tervet. A műszaki üzemi tervnek összhangban kell lennie a talajvédelmi tervvel.
3. A letermelésre előírányzott humuszos feltalaj felhasználását tételesen részletezni kell. A tájrendezéshez szükséges mennyiséget a területen meg kell őrizni.

A Felügyelőség KTVF: 48-16/2011. számú határozatában az engedélykérelmet elutasította, melyet az Ügyfél megfellebbezett. A fellebbezés talajvédelmi kérdéseket nem érintett, azonban az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség (a továbbiakban: OKTVF) 14/4392-4/2011. számú megkeresésére a másodfokú talajvédelmi hatóság 04.2/6514-2/2011. számú szakhatósági állásfoglalásában módosította az első fokú talajvédelmi szakhatósági állásfoglalást, és előírások megtétele nélkül járult hozzá az engedély kiadásához. AZ OKTVF 14/4392-16/2011. számú döntésével helybenhagyta az elsőfokú határozatot. A Budapest Környéki Törvényszék 8.K.26416/2012/5. számú ítéletével új eljárás lefolytatására kötelezte a Felügyelőséget.

Az új eljárásban a Felügyelőség megkeresésére a Mezőgazdasági Szakigazgatási Szerv PEF/01/10407-2/2013. számú szakhatósági állásfoglalásában az alábbi feltételekkel adta meg hozzájárulását az engedély kiadásához:

1. Az érintett termőföld terület végleges más célú hasznosításának engedélyezési eljárása során a talajvédelmi szakhatósági állásfoglalás kiadásához a 90/2008. (VII.8.) FVM rendelet 2. sz. melléklet 2.4.1. pontja szerinti talajvédelmi terv benyújtása szükséges.
2. A beruházások engedélyezési eljárása során készülő dokumentáció elbírálásra való benyújtásakor Igazgatóságunknak meg kell küldeni a 90/2008. (VII.8.) FVM rendelet 2. sz. melléklet 2.4.2. pontja szerinti humuszgazdálkodási tervet. Az engedélyezési dokumentációnak összhangban kell lennie a humuszgazdálkodási tervvel, a humuszos feltalaj felhasználását tételesen részletezni kell, különös tekintettel a helyben felhasználandó, illetve elszállítandó mennyiségekre.
3. A környező mezőgazdasági területek porszenyezésének elkerülése végett a bányaterület megközelítése és a kavics szállítása során lehetőség szerint burkolt felületű utakat kell használni; a föld utakat a száraz tavaszi-nyári időszakokban rendszeresen öntözni kell.
4. Mezőgazdasági területeket is érintő havária esetén Igazgatóságunkat haladéktalanul értesíteni kell.

A Felügyelőség új eljárásban hozott, KTVF: 652-25/2013. számú határozatát a Levegő Munkacsoport (1081 Budapest, Üllői út 18.) és Ifj. Dr. Ürmös Ferenc ügyvéd által képviselt Pusztai Gábor (2337 Délegyháza, Nyírfa utca 17.) megfellebbezte. Ifj. Dr. Ürmös Ferenc ügyvéd által képviselt Pusztai Gábor fellebbezésében a felszín alatti vizekre káros, porszenyezést megelőző öntözéssel kapcsolatos talajvédelmi előírást érintette.

A fellebbezésre indult másodfokú közigazgatási eljárásban az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség 14/9318-8/2013. számú megkeresésére, a rendelkezésre álló dokumentumok figyelembevételével történt a Mezőgazdasági Szakigazgatási Szerv által kiadott PEF/01/10407-2/2013. számú szakhatósági állásfoglalás felülvizsgálata és a másodfokú szakhatósági állásfoglalás kialakítása.

A másodfokú talajvédelmi hatóság megállapította, hogy a Mezőgazdasági Szakigazgatási Szerv szakhatósági állásfoglalásának rendelkező részének 1. és 2. pontban megfogalmazott előírásai nem képezik részét a környezetvédelmi engedélyezési eljárásnak, a 3. pont előírása nem tartozik a talajvédelmi hatóság hatáskörébe, továbbá a 4. pont előírása jogszabályi kötelezettség, így azok jelen szakhatósági állásfoglalásba nem kerültek beépítésre.

Tekintve, hogy a porszennyezés és az ezzel összefüggő felszín alatti vizek védelme nem talajvédelmi, hanem környezetvédelmi szakkérdés, továbbá a másodfokú talajvédelmi hatóság módosította az erre vonatkozó szakhatósági előírásokat, ezért a fellebbezés elsőfokú talajvédelmi szakhatósági állásfoglalás előírásait támadó része okafogyottá vált.

A másodfokon közreműködő talajvédelmi hatóság álláspontja szerint az ismertetett technológia betartása esetén a tervezett létesítménynek a szomszédos mezőgazdasági területekre káros környezeti hatása nincs, a környezetvédelmi engedély talajvédelmi szempontból kiadható.

Fentieknek megfelelően a másodfokú talajvédelmi hatóság a PEF/01/10407-2/2013. számú szakhatósági állásfoglalást megváltoztatta, a környezetvédelmi engedély kiadásához talajvédelmi szempontból hozzájárult.

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló 63/2012. (VII.2.) VM rendelet 2012.08.01-én lépett hatályba, míg jelen eljárás 2012.07.31-én indult, így az ügyben talajvédelmi igazgatási szolgáltatási díjat nem kell fizetni. Pusztai Gábor az OKTVF 14/9318-7/2013. számú hiánypótlási felhívására 2013.11.18-án 50 000 Ft díjat fizetett a másodfokú talajvédelmi hatóság számlája javára. Tekintve, hogy jelen eljárás díjmentes, a 63/2012. (VII.2.) VM rendelet 3. § (3) bekezdésének a) pontja alapján hivatalból intézkedem a többletfizetés visszatérítése iránt.

Az I. fokú szakhatósági állásfoglalás felülvizsgálata a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 44-45/A. § rendelkezéséhez kapcsolódó, a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 347/2006. (XII.23.) Korm. rendelet 4. számú melléklet 5. pontja, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szerveinek kijelöléséről szóló 328/2010. (XII.27.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése, illetve a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalról szóló 22/2012. (II.29.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdésének felhatalmazása alapján történt.”

A Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatala Földügyi Osztály 10 753-3/2013. ügyiratszámú másodfokú szakhatósági állásfoglalása a következő:

„A Ráckevei Járási Hivatal Járási Földhivatala (a továbbiakban: Járási Földhivatal) által 2013. május 2-án kiadott, 10 183-2/2013. ügyszámú szakhatósági állásfoglalást az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség (a továbbiakban: Főfelügyelőség) 14/9318-4/2013. számú megkeresésére – a Dömper 2002. Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. (a továbbiakban: Dömper 2002. Kft.) kérelmére a Délegyháza külterületére szóló kavicsbánya létesítésére adott környezetvédelmi engedély ellen benyújtott fellebbezések ügyében – megváltoztatom és az alábbi szakhatósági állásfoglalást adom:

A Délegyháza külterületén fekvő 039/4-7, 039/9-11, 039/21-25 hrsz-ú ingatlanokon tervezett kavicsbánya létesítéséhez

nem járulok hozzá.

A Levegő Munkacsoport a szakhatóság igazgatási szolgáltatás 15 000 Ft, azaz tizenötezer forint díját megfizette.

Iff. Dr. Ürmös Ferenc által képviselt Pusztai Gábor a szakhatóság igazgatási szolgáltatás 15 000 Ft, azaz tizenötezer forint díját megfizette.

Állásfoglalásom ellen önálló jogorvoslatnak helye nincs, az a határozat, illetve az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

INDOKOLÁS

A Dömper 2002. Kft. (2347 Bugyi Kossuth Lajos utca 30.) a Délegyháza 039/4-7, 039/9-11 és a 039/21-25 hrsz-ú termőföldeken kavicsbánya létesítését tervezi. Az előzetes vizsgálati eljárás lefolytatásra került, melynek lezárásaként a Közép-Duna Völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (a továbbiakban: Felügyelőség) a KTVF: 2656-22/2010. számú határozatában a Dömper 2002 Kft. által benyújtott, a fenti ingatlanokon tervezett kavicsbánya létesítésére vonatkozó kérelmét elutasította. A döntés ellen a Dömper 2002 Kft. fellebbezést nyújtott be. A másodfokú eljárás során a Főfelügyelőség 14/3965-17/2010. számon a Felügyelőség KTVF: 2656-22/2010. számú döntését megsemmisítette és környezeti hatástanulmány benyújtását írta elő. A Felügyelőség a hatástanulmányt is tartalmazó kérelmet a szakhatóságok állásfoglalásainak figyelembe vételével a KTVF: 48-16/2011 számú határozatában elutasította. A döntés ellen fellebbezést nyújtott be a Dömper 2002 Kft. A Főfelügyelőség a 14/4392-16/2011 számú döntésével helyben hagyta a Felügyelőség 48-16/2011 számú döntését. A másodfokú döntés ellen a Dömper 2002 Kft. keresetet nyújtott be a Budapest Környéki Törvényszéknek.

A Budapest Környéki Törvényszék a 8.K.26416/2012/5. számú ítéletével a Főfelügyelőség 14/4392-16/2011. számú határozatát hatályon kívül helyezte és a Felügyelőséget új eljárás lefolytatására kötelezte.

A Felügyelőség a Dömper 2002 Kft. kérelme és a Budapest Környéki Törvényszék 8.K.26416/2012/5 számú, új eljárásra utasító ítélete alapján a Délegyháza 039/4-7, 039/9-11 és a 039/21-25 hrsz-ú ingatlanokon tervezett kavicsbánya létesítésének engedélyezési eljárásában elsőfokú szakhatósági állásfoglalása kiadásának érdekében KTVF: 652-5/2013 számú végzésével megkereste a Járási Földhivatalt.

A Járási Földhivatal a 2013. május 2-án kelt, 10 183-2/2013. számon adta ki elsőfokú szakhatósági állásfoglalását, melyben feltételekkel hozzájárult a Dömper 2002 Kft. által a Délegyháza 039/4-7, 039/9-11 és a 039/21-25 hrsz-ú, szántó művelési ágú, 4. és 5. minőségi osztályú termőföldeken tervezett kavicsbánya létesítéséhez.

A Felügyelőség a KTVF: 652-25/2013. számú határozatában környezetvédelmi engedélyt adott a Dömper 2002 Kft részére a Délegyháza külterületén található 039/4-7, 039/9-11 és a 039/21-25 hrsz-ú ingatlanokra tervezett kavicsbánya létesítésére.

A Főfelügyelőség 2013. november 15-én, 14/9318-4/2013 számmal másodfokú szakhatósági megkeresést nyújtott be a Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatalához. Megkereséséhez mellékelte a Levegő Munkacsoport (1081 Budapest Üllői út 18.) és Iff. Dr. Ürmös Ferenc ügyvéd által képviselt Pusztai Gábor (2337 Délegyháza Nyírfa utca 17.), a Felügyelőség KTVF:

652-25/2013. számú határozata ellen benyújtott, 2013. szeptember 10-én, illetve 2013. szeptember 14-én kelt fellebbezéseit.

Jelen közigazgatási eljárásban a Főfelügyelőség kéri a Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatalát a Járási Földhivatal által kiadott 10 183-2/2013. számú végzésében foglaltak felülvizsgálatára és másodfokú szakhatósági állásfoglalás kiadására.

A fenti hivatkozási számú megkeresésre a Járási Földhivatal 10 183-2/2013. számú szakhatósági állásfoglalását felülvizsgáltam.

A másodfokú szakhatósági állásfoglalás kiadása érdekében a Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatala 2013. december 12-én helyszíni szemlét tartott az ügyben érintett Délegyháza 039/4-7, 039/9-11, 039/21-25 hrsz-ú ingatlanokon. A helyszíni szemlén az alábbiak kerültek megállapításra: a fellebbezéssel érintett 12 db ingatlan egymással szomszédosan, egy művelési egységet alkotva helyezkedik el, az ingatlanok jelenleg szántottak vagy Őszi búza kel rajtuk. A teljes terület gyommentes. Minden ingatlant az ingatlan-nyilvántartásnak megfelelő művelési ágba hasznosítanak, engedély nélküli más célú hasznosítás nem folyik a területen.

A helyszínen tapasztaltakat és a hivatalból rendelkezésre álló adatokat összegezve elmondható, hogy a Délegyháza 039/4-7, 039/9-11, 039/21-25 hrsz-ú szántóterületek mezőgazdaságilag egységes területet alkotnak, mert művelési águk megegyezik, talajuk minősége közel azonos, egymás mellett helyezkednek el. Délegyháza település területén a szántó művelési águ termőföldek községi átlaga 14,16 Ak/ha kataszteri tiszta jövedelem érték.

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tfv.) 8. § (1) bekezdése szerint, ha más hatóságok engedélyezési eljárásaiban az ingatlanügyi hatóság szakhatóságként működik közre, a termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatni, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételével történjen.

Másodfokú szakhatósági állásfoglalásom kialakítása során megállapítottam, hogy a kavicsbánya nyitásával érintett és a Járási Földhivatal hatáskörébe tartozó Délegyháza 039/4-7, 039/9-11, 039/21-25 hrsz-ú földrészletek 4. és 5. minőségi osztályú, szántó művelési águ területek. Délegyháza vonatkozásában a 4. minőségi osztályú szántóterületek 2,34 Ak. értékkel jobbak, az 5. minőségi osztályú szántóterületek 3,76 Ak. értékkel gyengébbek a település azonos művelési águ termőföldjeinek átlagától.

A Tfv. 8. § (2) bekezdése szerint szakhatósági állásfoglalás kialakítása során figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy az érintett és szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény ne akadályozza. A szakhatósági hozzájárulást meg kell tagadni, ha az engedélyezés iránti kérelem átlagosnál jobb minőségű termőföldet érint, azonban a tervezett tevékenység végzésére, létesítmény elhelyezésére jogosultság gyakorlására hasonló körülmények és feltételek esetén átlagos minőségű vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföldeken is sor kerülhet.

A tervezett kavicsbánya által érintett termőföldek teljes területe 25,2997 ha, amely területből 15,7148 ha átlagosnál jobb, 9,5849 ha átlagosnál rosszabb minőségű. Az átlagosnál rosszabb minőségű termőföldek a természetben az átlagosnál jobb minőségűek közé beékelődve fekszenek, így jelen esetben a bányászati tevékenység nem korlátozható az átlagosnál rosszabb minőségű

részekre, az ingatlanokon belül közvetlenül határos, átlagosnál jobb minőségű területrészek, és a környező termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosításának akadályozása nélkül.

A Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatala élve mérlegelési jogkörével, jelen esetben nem tartja indokoltnak kavicsbánya létesítését, a települési átlagnál rosszabb minőségű – 5. osztályú szántó – termőföldön sem, mert kavicsbánya nyitása az érintett ingatlanokon belül található, átlagosnál jobb minőségű területrészek közelsége és nagy aránya, illetve az érintett és a környező ingatlanok megfelelő mezőgazdasági hasznosításának várható akadályozása miatt - valamint mivel a kavicsbánya nyitása nem minősül helyhez kötött beruházással - nem indokolt.

Délegyháza törzskönyvi adatai szerint a község termőföldjeinek nagysága 1348,476 ha. A nyilvántartásba is bejegyzett külterületi bányatelkek területe a 949,7940 ha. Így Délegyházán a bányatelkek termőföldek nagyságára vetített aránya 70,43 %!

Fentiekre való tekintettel az Délegyháza külterületén fekvő 039/4-7, 039/9-11, 039/21-25 hrsz-ú ingatlanok tervezett kavicsbánya létesítéséhez nem adtam meg a szakhatósági hozzájárulásomat.

Másodfokú szakhatósági állásfoglalásom a fent hivatkozott jogszabályhelyeken, és a Ket. 44. § (1) bekezdése, valamint a 314/2005. (XII. 25.) Korm. Rendelet 20. § (2) bekezdése alapján a 12. számú mellékletben foglaltak által biztosított jogkörömmön alapul.

A Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatala hatáskörét a földhivatalokról, a Földmérési és Távérzékelési Intézettről, a Földrajzinév Bizottságról és az ingatlan-nyilvántartási eljárás részletes szabályairól szóló 338/2006. (XII.23.) korm. rendelet 2. § (1) bekezdése, illetékességét a jogszabály 1. számú melléklet 14. pontja határozza meg.”

Figyelemmel arra, hogy 2014. január 1. napjától hatályát veszítette a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 347/2006. Korm. rendelet, s helyette a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 481/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 481/2013. Korm. rendelet) szabályozza a Felügyelőség és a Főfelügyelőség hatáskörét és illetékességét, a megváltozott jogszabályokra tekintettel szükségessé vált az Országos Vízügyi Hatóság szakhatóságként történő megkeresése is a 481/2013. Korm. rendelet 33. § (1) bekezdésére és az 5. számú melléklet 3. pontjában foglaltakra tekintettel.

Az **Országos Vízügyi Hatóság** a 14/9318-30/2013. iktatószámú megkeresésre az alábbi 131-3/2014. ügyiratszámú szakhatósági állásfoglalást adta:

„A Közép-Duna Völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (továbbiakban: Felügyelőség) KTVF: 652-25/2013. iktatószámú határozata ellen a Levegő Munkacsoport és ifj. dr. Ürmös Ferenc ügyvéd által képviselt Pusztai Gábor (a továbbiakban: Fellebbezők) fellebbezéseire indult másodfokú eljárásban az alábbi másodfokú szakhatósági állásfoglalást adom.

SZAKHATÓSÁGI ÁLLÁSFOGLALÁS

A Dömper 2002 Kft. (a továbbiakban: Kft.) által a Délegyháza, 039/4-7, 9-11, 039/21-25. hrsz-ú ingatlanokon tervezett kavicsbánya környezetvédelmi engedélyének megadásához a

Felügyelőség KTVF:652-25/2013. iktatószámú határozatának vízügyi hatósági hatáskörben előírt kikötéseit

helybenhagyom.

A jelen szakhatósági állásfoglalás ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, a szakhatósági állásfoglalás a határozat, illetve az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

INDOKOLÁS

A Kft. által tervezett kavicsbánya, a Pest megyei Délegyháza község belterületéről délkeletre fekvő 039/4-7, 039/9-11 és 039/21-25 hrsz-ú ingatlanokon, a Bugyi-csatorna és a Délegyházi V. számú kavicsbánya-tó által határolt szántó területen kerülne kialakításra. A 2010-ben indult előzetes vizsgálati eljárásban a Felügyelőség a tervezett kavicsbánya létesítésére vonatkozó kérelmet elutasította. A másodfokú eljárás során az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség (a továbbiakban: Főfelügyelőség) az első fokú döntést megsemmisítve környezeti hatástanulmány benyújtását írta elő.

A Kft. 2010. szeptemberében nyújtotta be a környezeti hatástanulmányt a Felügyelőségre. A Felügyelőség ismételen a tervezett kavicsbánya létesítésére vonatkozó kérelem elutasításáról döntött, melyet a Főfelügyelőség a 14/3492-16/2011. számú másodfokú határozatával helybenhagyott. A másodfokú döntés ellen a Kft. által benyújtott keresetre indult bírósági eljárásban, a Budapest Környéki Törvényszék 8.K.26416/2012/5. számú Ítéletével a másodfokú határozatot hatályon kívül helyezte, valamint táj- és természetvédelmi szempontokra hivatkozva a Felügyelőséget új eljárásra kötelezte.

A Törvényszék Ítélete alapján megismételt környezetvizsgálati eljárásban a Felügyelőség KTVF: 2250-9/2012. számú Végzésében az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet 14. számú mellékletének megfelelően elkészített hatásbecslési dokumentáció benyújtását írta elő, mely hatásbecslési dokumentáció megvizsgálása eredményeképpen megállapította, hogy a tervezett kavicsbányászati tevékenység a hatósági előírások mellett táj- és természetvédelmi szempontból egyaránt folytatható, ezért a környezetvédelmi engedély kiadásáról döntött.

A Fellebbezők jelen beadványaikban víz és talajvédelmi szempontokból azt kifogásolták, hogy:

- az eljárásba bevont új szakértő bagatellizálta a kavicsbányák talajvízszint csökkentő hatását,*
- a bányászati tevékenység következtében a „felszín alatti vizek vízutánpótlása és egyensúlya nem biztosítható”*
- a Délegyháza vízellátását biztosító és a bányatelektől 700 méterre található rétegvízutak szennyezés elleni védelme nem biztosított, továbbá a Határozatban szó sincs az ivóvízutak hidrogeológiai védőidomáról.*

A környezetvédelmi, természetvédelmi és vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 481/2013. (XII.17.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 481/2013. (XII.17.) Korm. rendelet) 5. melléklete 3. pontja alapján vízügyi szakhatósági hatáskörben

vizsgálendő szakkérdés annak elbírálása, hogy a tevékenység vízellátása, a keletkező csapadék- és szennyvíz elvezetése biztosított-e, vízbázis védőterületére, védőidomára jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e, továbbá annak elbírálása, hogy a tevékenység az árvíz és jég levonulására, a mederfenntartásra milyen hatást gyakorol.

A vízügyi igazgatási, valamint a vízügyi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 482/2013. (XII.17.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 14. § (1) bekezdése értelmében 2014. január 1-jétől – a jogszabályban meghatározott feladat- és hatáskörében – az OVH az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség jogutódja.

A Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése alapján vízügyi hatóságként és szakhatóságként – ha kormányrendelet másként nem rendelkezik – első fokon a területileg illetékes vízügyi hatóság jár el. A Korm. rendelet 7. § (2) bekezdése alapján a vízügyi hatóság elsőfokú hatósági és szakhatósági eljárása esetén másodfokon az OVH jár el.

A rendelkezésre álló vizsgálati dokumentációk alapján megállapítható, hogy a mintegy 25 ha-os bányatelek 8 évre tervezett működése nyomán megközelítőleg 20 ha kiterjedésű, 5,6-7,6 méter mélységű kavicsbányató kialakulása várható, több bányató illetve jelenleg is működő homok- és kavicsbánya szomszédságában. A térségben található bányatavak vízszint idősorainak vizsgálata a kavicsbányák talajvízszint csökkentő hatását nem támasztja alá. A több ezer hektáros nyílt vízfelület által okozott többletpárolgás vízutánpótlása ugyanis, a környező beszívási területek vízkészletének fokozottabb igénybevétele révén biztosított.

A tervezett bányászati tevékenységgel érintett ingatlanok közelében, mintegy 700-800 m-re nyugatra található Délegyháza vízellátását biztosító 2 db rétegvízkút. A 108,5-141,5 méter, valamint a 276,8-302,4 méter mélységközben elhelyezkedő vízáadó rétegekre szűrőzött kutak, becsléssel megállapított védőterületét (illetve rétegbeli védőidomát), tárgyi bányatelek területe nem érinti.

A kialakítandó bányató környezetében jellemzően északnyugatról délkeletre áramló talajvíz mennyiségi és minőségi állapotának nyomon követése céljából, a bányató várható vízszintsüllyesztő hatásterületén belül talajvízfigyelő kutak létesítését tervezik. A talajvízfigyelő kutak létesítéséről, valamint a kutakból történő vizsgálatok gyakoriságáról és módjáról, a vízügyi hatóság vízjogi létesítési- és üzemeltetési engedélyben fog rendelkezni.

A tervezett mosó-osztályozó berendezés működéséhez használt technológiai vizek csak ülepítés után, zagykazettán keresztül vezethetők vissza a kialakult tóba. A bányatelek területén hulladék, szennyvíz vagy egyéb szennyező anyag tárolása tilos. A Kft. jelenleg már rendelkezik az Alsónémedi szennyvíztisztító telepet üzemeltető Dabas és Környéke Vízügyi Kft. közmű üzemeltetői nyilatkozatával, miszerint a tervezett bányaterületen keletkező kommunális szennyvizet díjfizetés ellenében a szennyvíztisztító telepére szállítja.

A bányatelek területén üzemanyag tárolása, illetve a bányában üzemelő munkagépek tankolása csak megfelelő műszaki védelem mellett történhet, a szállító járművek üzemanyaggal való töltése pedig nem végezhető.

Az első fokú határozatban foglalt víz- és talajvédelmi előírások betartásával a tervezett kavicsbánya létesítésére környezetvédelmi engedély kiadható, ezért a környezetvédelmi engedély kiadásához vízügyi szakhatósági szempontból hozzájárulok.

A szakhatósági állásfoglalást a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 44. §-a (1), (3), és (6) bekezdése alapján adtam.

A szakhatósági állásfoglalás elleni önálló jogorvoslat lehetőségét a Ket. 44. § (9) bekezdése alapján zártam ki.

Hatásköröm a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 481/2013. (XII.17.) Korm. rendelet 33. § (1) bekezdése, valamint az 5. számú melléklet 3. pontján alapul.”

Az egyes környezeti elemek vonatkozásában a másodfokú eljárásom során az alábbiakat állapítottam meg:

A tárgyi ingatlanok (Délegyháza, 039/4-7, 9-11, 21-25 hrsz.) valamennyi szántó művelési ágú termőföld terület.

A tervezett bányatelek területe 24,9875 ha, alaplapja 87,4 mBf, fedőlapja 99,8 mBf, a fedőréteg átlagos vastagsága 1,40 m, az átlagos haszonanyag-rétegvastagság 6 m, a visszamaradó határpillérek területe 19 ha. A tervezett kapacitás: 200.000 m³/év (800 m³/nap), a kitermelés 6 évre, a tájrendezési munka 2 évre tervezett. A területen lévő ásványi vagyont kitermelését külfejtéssel, víz alóli kotrással (vonszolt vedres kotróval) tervezik. A kitermelt ásványi anyagot a területen felállított osztályozóban kívánják osztályozni.

A tervezett bánya felhagyása után megjelölt utóhasznosítási cél részben pihenőtő, részben természetközeli vizes élőhely kialakítása. A bányaművelés eredményeként egyetlen összefüggő, szabálytalan alakú, kb. 20 ha területű vízfelület jön létre, melynek mélysége 5,6-7,6 m közötti lesz.

A tevékenység fenti alapadatai a korábbi környezetvédelmi engedélyezési eljárás alapadataihoz viszonyítva változatlanok.

Zaj- és rezgésvédelem:

A KTVF: 2841/2012. számú ügyirat szerint a Délegyháza Ásványok Bányaiipari, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. 2012. június 28. napján érkeztetett levelében jelezte a Felügyelőségnek, hogy a Délegyháza 044/7, 044/9-79 hrsz. alatti ingatlanon nem végez és nem is végzett bányászati tevékenységet, továbbá a Budapesti Bányakapitányság a bányatelket a bányászati joggal rendelkező bányatelkek nyilvántartásából törölte. Tehát jelenleg a „V5” jelű bánya működéséből származó hatásterület átfedés figyelembevétele nem indokolt.

A „Délegyháza 039/4-7, 9-11 és 039/21-25 hrsz.-ú ingatlanokra tervezett kavicsbánya Környezeti Hatástanulmánya” elnevezésű dokumentum 6.4. Zajhatások elemzése fejezetben leírtak szerint (a továbbiakban: dokumentáció) a tervezett bányát Délegyháza külterületén, a község belterületének délkeleti szomszédságában, a Délegyháza 039/4-7, 039/9-11, 039/21-25. hrsz.-ú ingatlanokon tervezik megvalósítani. A Délegyháza község építési szabályzatának és övezeti tervének módosítása (35/2009. (X. 18.) önkormányzati rendelet) értelmében a terület Kb-2 övezeti, északi, északnyugati, délnyugati szélén kijelölt véderdő-sávval. A rendelet előírja, hogy a terület északi és délnyugati határán véderdő került kijelölésre, és azt is, hogy az osztályozó a védendő épületektől 400 m-nél kisebb távolságban nem helyezhető el. A tervezett

bányatelektől északra, Lke építési övezeti besorolású területen lakóházak, és Má építési besorolású szántó terület, délnyugatra Má építési övezeti besorolású szántóterület, délkeletre Gip gazdasági ipari területen elhagyott üzemi épületek és a TSZ telep lakóépületei találhatóak. A legközelebbi érintett lakóépületek a Vadvirág u. 73/a,b,c. és a Zöldrét u. 19/a,b,c.

Üzemi zaj:

A bányaterületen, külfejtéssel, nagyrészt víz alóli kitermeléssel történik a homok-kavics ásványvagyron kitermelése. A humuszos termőrétet letakarítását követően kitermelik a meddőreteget, ezt követi a víz alóli kitermelés. Az elektromos üzemelésű szívó-kotró által kinyert anyagot szállítószalaggal juttatják le a terület adott pontján felállított mosó-osztályozó fogadó garatjába, majd a különböző frakciók deponálásra kerülnek. Itt a rakodás a szállító tehergépkocsikra homlokrakodókkal történik. Szükség esetén olyan területen, ahová a szállítószalag nem telepíthető, ott homlokrakodóval és tehergépkocsival jut el az anyag az osztályozóhoz. A kitermelés első időszakában a bányatelek északnyugati – a lakóterülettel szomszédos határán – védőtöltést alakítanak ki a letakarításból nyert talaj és meddő felhasználásával. A kitermelés csak nappali (6^h – 22^h) időszakban történik. A bányatelek ÉNy-i határvonala és a szabad területen mozgó zajforrások működésével érintett legkisebb távolság 57 m.

A tevékenységhez kapcsolódó üzemi zajforrások és üzemidejük (üzemidő/ 8 óra) az alábbiak:

- dózer (2 óra),
- markoló (4 óra),
- 2db homlokrakodó (4 óra),
- vonóvedres kotró (4 óra),
- tehergépkocsival anyagmozgatás a területen belül (4 óra),
- szállítószalag (4 óra),
- mosó osztályozó (6 óra).

A tervezett zajforrásokat és azok átlagos üzemelési idejét a tulajdonos nyilatkozata alapján vették figyelembe.

A dokumentációban a *környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól* szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet) 6. § szerint részletes számításokkal lehatárolásra került a bánya zajvédelmi hatásterülete.

Az üzemeltető által megadott működési idők figyelembevételével számított, várható zajterhelés a Vadvirág u. 73. sz. alatti lakóépület védendő homlokzata előtt, a már megépült töltés zajárnyékoló hatását figyelembe véve, 49 dB/A, amely nem haladja meg a *környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról* szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet (a továbbiakban: 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet) 1. sz. mellékletében előírt, a területre, nappalra megengedett 50 dB/A-t.

Közlekedési zaj:

A tervezett szállítási útvonal lakott terület érintése nélkül történik. A kitermelt anyag mennyisége napi 800 m³, a szokásos 12,5 m³ szállítási kapacitású tehergépkocsit alkalmazva napi 64 járművet jelent. A bánya üzemeléséhez kapcsolódó személygépkocsi forgalom napi kb. 5 gépkocsi, jelentéktelen. A tervezett szállítási útvonal a bányatelektől a bányató (horgásztó) határa mellett eléri a Normád partot. A továbbiakban az V. tó mellett északkelet felé halad kb. 250 m-t. Itt az út tó felőli oldalán a tópartot tömör beton-kerítés határolja. Ezt követően a szállító járművek délkelet felé földúton érik el a Bugyi községet elkerülő utat. Innen a Bugyi –

51-es út közötti (5202. számú) összekötő utat igénybe véve haladhatnak az 51-es főúton az M0 autópálya felé. A 01246 és 01255/2 hrsz.-ú Bugyi Önkormányzat tulajdonában lévő utak használatához az útkezelői hozzájárulást Bugyi Nagyközség a 2390/2010. számú hozzájárulásában kikötésekkel már korábban megadta. A benyújtott dokumentáció alapján megállapítható, hogy a tevékenységhez kapcsolódó szállítás forgalomnövekedéséből eredő zajkibocsátás nem növeli meg számottevően a szállítási útvonal melletti területek zajterheltségét.

Fentiekre tekintettel a fellebbezésekben előadott észrevételek nem megalapozottak, ***zaj-és rezgésvédelmi szempontból a tervezett kavicsbánya létesítéséhez környezetvédelmi engedély adható.***

Levegővédelem:

A Kft. a kavicsbányászati tevékenységet a Délegyháza 39/4-7, 039/9-11, valamint a 039/21-25 helyrajzi számú ingatlanokon kívánja végezni, évi 200 000 m³ kapacitással, napi 800 m³ kitermelt anyag elszállításával (ami körülbelül 64 teherautó-fordulót jelent naponta). A terület *a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről* szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 1. számú melléklete szerint a 10. jelű „*az ország többi területe*” nevű kategóriába esik. A beruházáshoz kapcsolódóan az alap levegőterheltséget megvizsgáltatta a Kft.; az erről készült dokumentációt benyújtották a Felügyelőségre.

A Kft. megbízásából elkészített Környezeti Hatástanulmány három fő technológiai lépést határoz meg: a nyitáskor letakarítják a haszonanyag feletti termő- és meddőréteget, majd megkezdik a kitermelést (ami becslések szerint 6 évig tart), majd ezt követi a tájrendezés (amely további 2 évet vesz igénybe). A bányászati tevékenység egyes fázisai (kitermelés, szállítás, deponálás, rakodás, osztályozás, rekultiváció) jellemzően diffúz porkibocsátással terhelik a környezetet.

Levegőtisztaság-védelmi számítások alapján, a bányászat hatásterülete – PM₁₀ tekintetében – a tevékenység végzésének helyétől számított 21 méter sugarú körön, a szállítási útvonal mellett pedig 2 méter széles sávon belül realizálódik.

A letakarítással egyidőben megkezdik a bányatelektől Észak-nyugati irányban található ingatlanok védelmére szolgáló védőfal megépítését, ami a tervek szerint 200 m hosszúságú, 6 méter magas és 12 méter szélességű lesz. Az elsőfokú határozatban a védőfalra jellemző fizikai paraméterek nem egységesen kerültek megadásra, annak ellenére, hogy az egységes szerkezetű hatástanulmány 23. oldalán egyértelműen definiálták a készítőket; ezért **a fellebbezésekben tett észrevételek helytállóak a paraméterek tekintetében.**

Az elsőfokú határozat 2. fejezet 2.2. pontja értelmében a védőfalat rendszeresen locsolni kell a porképződés megakadályozása érdekében, továbbá azért, hogy a növényzet kialakuljon rajta (ahogyan ez az elsőfokú határozat a 19. oldalán is szerepel). Ez a művelet ideiglenesen csekély mértékű, zavaró porkibocsátást okozhat, azonban szigorú technológiai fegyvellemmel (az út locsolása, a járművek tisztán tartása, a raktér letakarása) minimálisra csökkentheti a hatást.

A termelési fázis alatt, a hatástanulmányban megadott szállítási útvonalak rendszeres karbantartása, valamint a kitermelt haszonanyag nedves szállítása meggátolja a porképződést. Amennyiben ezek a feltételek teljesülnek, akkor a teherautók porfelverése és a porosodásuk

minimálisra csökken, tehát **a fellebbezésben foglaltak alaptalanok, miszerint a járművekről a közeli Natura 2000 területre kerülne a por.**

A védőfal bontását a bánya bezárását követően, a rekultivációs időszakban kezdik meg. Megfelelő bontási előkészületekkel (az utak és a védőfal locsolása, ideiglenes, mobil védőháló felállítása), továbbá a teherautók ponyvával történő letakarásával mérsékelhető a porkibocsátás arra a rövid időtartamra, amíg helyreállítják a táj e részét.

A Környezeti Hatástanulmány levegőtisztaság-védelmi fejezetét *a levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról* szóló 21/2001. (II. 4.) Korm. rendelet 5. § (5) bekezdése alapján készítették el, azonban a dokumentáció vizsgálata során jogszabályváltozás történt. *A levegő védelméről* szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § 14. pontja a tárgyi ügyre vonatkoztatva tartalmi egyezést mutat a korábbi jogszabállyal.

Fentiekre tekintettel - levegőtisztaság-védelmi szempontból - az elsőfokú határozat az alábbiak figyelembe vételével megalapozott lenne:

- A Környezeti Hatástanulmány 23. oldalán szereplő fizikai paraméterek alapján a védőfal: hosszúság: 200 m, szélesség: 12 m, magasság: 6 m.
- A munkagépek, szállítójárművek motorjai feleslegesen nem terhelhetik a környezeti levegőt kipufogógázukkal;
- A Határozat 2. fejezet 2.2. sorszámú bekezdésében javasolom szerepeltetni „a zaj- és levegővédelmi töltés” kifejezést a jelenlegi helyett;

A rendelkezéseimre álló dokumentációk alapján megállapítottam, hogy a Felügyelőég szakmai szempontból megfelelően járt el az elsőfokú határozat kiadásakor: az abban foglaltakat szakértői számításokra és véleményekre alapozva írta elő, melyek az egységes szerkezetbe foglalt Környezeti Hatástanulmányban szerepelnek.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból környezetvédelmi engedély adható a tervezett kavicsbánya létesítéséhez.

Hulladékgazdálkodás:

A Kft.-nek környezetvédelmi engedély birtokában eleget kell tennie a következő jogszabályoknak:

1. a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény
2. a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 98/2001. (VI.15.) Korm. rendelet
3. a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet
4. a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet
5. az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 45/2004. (VII.26.) BM-KvVM együttes rendelet
6. a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 440/2012. (XII.29.) Korm. rendelet

Másodfokú eljárásom során megállapítottam, hogy hulladékgazdálkodási szempontból környezetvédelmi engedély adható.

Vízminőség-védelem:

Az érintett területek a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004 (VII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: favR.) 7. §-a és 2. számú melléklete, valamint az 1:100 000 méretarányú országos érzékenységi térkép alapján felszín alatti víz szempontjából érzékeny - 2.b) Azok a felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny területek közé nem tartozó területek, ahol a felszín alatt 100 m-en belül mészkő, dolomit, mész- és dolomitmárga képződmények található - területek, mely környezetében számos, nagy területű, a talajvíz fedőrétegének eltávolításával létrehozott bányató, ill. jelenleg is működő homok- és kavicsbánya található.

A Felügyelőség megállapította, hogy a vizsgált terület térségi vízrendszerét a felszíni vizek közül a Ráckevei (Soroksári) – Duna-ág (a továbbiakban: RSD) és a Duna-Tisza – csatorna szabályozza. A vízháztartási viszonyokból következően csak az RSD vízhozama tekinthető állandó jellegűnek.

A bányászati tevékenység által kialakuló bányató környezetében a talajvíz jellemzően északnyugatról délkeleti irányba áramlik. A tevékenység felszín alatti vizek minőségére és mennyiségére gyakorolt hatásának nyomon követésére, a kialakuló bányató vízszintsüllyesztő hatásterületén belül, a tóparttól kb. 200 m távolságban a talajvíz áramlási szempontjából felvízi és alvízi területen 2 db talajvízfigyelő kút létesítését tervezik.

A Felügyelőség által a KTVF: 652-25/2013. számon kiadott környezetvédelmi engedély „II. Környezetvédelmi előírások 1. Víz- és talajvédelem” 1.1 - 1.7. pontjáig, illetve 1.18 - 1.23 pontjáig terjedő vizsgálat a vízügyi igazgatási, valamint a vízügyi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 482/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet 2014. január 1. napjával történő hatályba lépésével az Országos Vízügyi Hatóság hatáskörébe került. Az elsőfokú határozat 1.8. - 1.17. pontig tartalmaz vízminőség védelemmel kapcsolatos előírást.

A Felügyelőség vízminőség-védelmi megállapításait és előírásait többek között az alábbi jogszabályokkal indokolta:

A favR.

8. § A felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében tevékenység csak

a) környezetvédelmi megelőző intézkedésekkel végezhető a külön jogszabály szerinti legjobb elérhető technika, illetve a leghatékonyabb megoldás alkalmazásával;

b) ellenőrzött körülmények között történhet, beleértve monitoring kialakítását, működtetését és az adatszolgáltatást;

c) úgy végezhető, hogy hosszú távon se veszélyeztesse a felszín alatti vizek jó állapotát, a környezeti célkitűzések teljesülését.

10. § (1) Szennyező anyagok felszín alatti vízbe történő bevezetésének megelőzésére vagy korlátozására, a felszín alatti vizek jó minőségi állapotának biztosítása érdekében tevékenység

a) végzése során szennyező anyag, illetve lebomlása esetén ilyen anyagok keletkezéséhez vezető anyagok használata, illetve elhelyezése csak környezetvédelmi megelőző intézkedéssel, és - az engedélyezhető közvetlen bevezetések kivételével - műszaki védelemmel folytatható;

b) a felszín alatti víz, földtani közeg (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőbb állapotának lehetőség szerinti megőrzésével végezhető;

c) nem eredményezhet kedvezőtlenebb állapotot, mint amit a felszín alatti víz, a földtani közeg (B) szennyezettségi határértéke vagy az annál magasabb (Ab) bizonyított háttér-koncentráció,

továbbá az (E) egyedi szennyezettségi határérték, illetve kármentesítés esetében a (D) kármentesítési célállapot határérték jellemez, kivéve a (3) és (4) bekezdésekben foglalt esetet;
d) nem eredményezheti a víztest jó kémiai állapotának romlását, valamint a szennyezőanyag koncentrációk jelentős és tartós emelkedését;
e) részeként végzett bevezetést, elhelyezést csak engedéllyel lehet folytatni.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.) 15. § (1) A felszín alatti vizet - az e törvényben foglaltak figyelembevételével - csak olyan mértékben szabad igénybe venni, hogy a vízkivétel és a vízutánpótlás egyensúlya minőségi károsodás nélkül megmaradjon, és teljesüljenek a külön jogszabály szerinti, a vizek jó állapotára vonatkozó célkitűzések elérését biztosító követelmények.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 50. § (1) A környezethasználó köteles a tevékenysége során okozott környezetterhelést, környezet-igénybevételt - jogszabályban meghatározott módon - mérni, vagy technológiai számítással alátámasztani, nyilvántartani, nyilvántartását a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságok rendelkezésére bocsátani, illetőleg adatszolgáltatást teljesíteni.

A Levegő Munkacsoport a környezetvédelmi engedéllyel szemben benyújtott fellebbezésében, illetve annak kiegészítésében kifogásolja, hogy a 8.K.26416/2012./5. számú ítélet, - mely hatályon kívül helyezte a Felügyelőség KTVF: 48-16/2011., illetve a Főfelügyelőség 14/4392-16/2011. iktatószámú határozatát - nem úgy döntött, hogy a hatásvizsgálati dokumentáció felszín alatti vízre vonatkozó megállapításait korrigálni kell, csupán előírta a Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészíttetését.

Azonban az eljárás során megtartott közmeghallgatáson a Kft. által felkért új szakértő a hatásvizsgálati dokumentációban szereplő megállapításokkal teljesen ellentétes véleményen volt, elbogatellizálta a kavicsbányák talajvíz csökkentő hatását. A hatásvizsgálati dokumentáció felszín alatti vízzel kapcsolatos fejezeteinek megváltoztatása nem felel meg a Budapest Környéki Törvényszék ítéletének. Mivel a közmeghallgatáson elhangzottak, melyeket hangszalagon és jegyzőkönyvben rögzítettek, részei az eljárásnak, befolyásolhatják a Felügyelőség szakmai véleményét, ezért nem tartják jogszerűnek a környezetvédelmi engedély ilyen körülmények között történő megadását. Az eljárás korábbi szakaszaiban a felszín alatti víz mennyiségének védelme fontos szempont volt, megállapításra került a hatásvizsgálati anyagban a távolhatás és a térség bányatavainak összegződő hatása. Mindezek miatt nem szabadna több környezetvédelmi engedélyt kiadni kavicsbányák nyitására.

A környezetvédelmi engedély kiadásakor a Felügyelőség már nem tekintette döntő szempontnak a felszín alatti víz védelmét, annak ellenére, hogy a hatásvizsgálati dokumentáció ebben a vonatkozásban az új eljárásban sem változott, így nem vonható le a korábban, a kérelmet elutasító KTVF: 48-16/2011. számú határozat megállapításával, - mely szerint a tevékenység engedélyezése felszín alatti vízvédelmi szempontból nem lehetséges - ellentétes következtetést.

Pusztai Gábor fellebbező szintén azt kifogásolja, hogy a korábban kiadott, a Felügyelőség KTVF: 48-16/2011. számú, illetve a Főfelügyelőség 14/4392-16/2011. iktatószámú határozataiban született döntés okát, azaz a kérelem elutasítását, megfelelően, tételesen megindokolták, ezzel szemben a most született engedély inkább jogszabályok felsorolása, és okszerű következtetések, mérlegelések nehezen fedezhetők fel benne. Ezért semmiféle magyarázat nincs arra, hogy azonos dokumentumok alapján hogyan alakult ki a korábbiakhoz

képest teljesen ellentétes álláspont a Felügyelőség részéről. Az eltérések és a hirtelen irányultság váltások indoka sehol nem szerepel.

A közmeghallgatáson számos észrevétel hangzott el és került rögzítésre, melyek konkrét adatokat, értékelendő tényeket jelentettek, azonban ezek ténybeli megítélése, szakterületi elemzése nem valósult meg a Felügyelőség részéről.

A Geo-Sivo Kft. által összeállított, „Környezeti hatástanulmány kiegészítés (nyilatkozat és Natura 2000 hatásbecslés)” című tervdokumentáció alapján a törvényszék ítélete szerint a bányavállalkozó nyilatkozza, hogy a Natura 2000 hatásbecslési dokumentáción túl további tényeket terjeszt be a Felügyelőség elé.

A hatástanulmány kiegészítésben jelzik, hogy a felszíni és felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi védelmének tekintetében a korábban készített fejezetek átdolgozásra kerültek, ezért kéri a korábbi bányató talajvízszintre gyakorolt hatásának elemzésére készült modell vizsgálatok figyelmen kívül hagyását, mivel a modell a valós regionális vízháztartási kapcsolatokat csak részint, és rossz adatok bevitelével tudta feltárni, és véleményük szerint a törmelékkúpra telepített kavicsbányák esetén a regionális (teljes vízgyűjtőre alapozott) talajvízháztartást kell elemezni, figyelembe véve a törmelékkúp-vízartó kiterjedését, kapcsolatát felszíni vizekkel, egyéb után-pótlódási viszonyait. A tágabb terület vízföldtanát és hidrológiáját együttesen kell vizsgálni.

A hatástanulmány kiegészítés megállapítja, hogy a kavicsbányászattal érintett Pesti-Solti-síkon a vízháztartási viszonyokat a Ráckevei (Soroksári)-Duna (RSD) rendezése, a dunai árvizek kizárása változtatta meg döntő mértékben.

Megállapításra került tovább, hogy felszíni vizekre a hatás és hatásterület minimális lesz, ugyanis a bánya sem az összegyülekezési, sem a lefolyási viszonyokra nem lesz hatással, a korábban szokásos árvízi elöntésektől kb. 100 éve mentesítették a területet. A közeli belvíz csatornák az esetlegesen képződő belvizeket elvezetik. A felszíni vizek szennyeződésétől nem kell tartani, mert sem kőolaj, sem termékvezeték nincs a közelben, a kavicsbányászásban használt gépek által számottevő szennyező anyag nem kerülhet a felszíni, felszín alatti vízbe.

A tervezett bányászat során létrejött bányató vízfelülete 1 %-kal növeli meg a meglévő bányatavak felületét és 0,2 % az 5 km sugarú körön belüli vízfelület növekedés az összterülethez képest, tehát a változás a meglévő állapothoz viszonyítva elhanyagolhatóan minimális.

A Duna-völgy törmelékkúpjai óriási kiterjedésűek, és a bennük tárolt víz mozgásának nagy mértékű lehetősége és a többirányú utánpótlás révén a térség egyik legfontosabb vízháztartási elemei. Egyetértve a 2010. évi hatástanulmány azon megállapításával, hogy a hidrometeorológiai hatások egyenlegéből eredő deficitet az advektív hozzászivárgás pótolja, hozzáteszik, hogy a kavicsrost jó vízvezető képessége miatt a térség összes bányatava a közte lévő talajvízzel együtt egységes rendszert alkot, és az advektív hozzáfolyás a teljes bányató rendszer vízháztartási deficitjét képes pufferni, továbbá pótolja a belvíz levezető rendszer által elvitt tavaszi időszakos vízfelesleget is.

A törmelékkúp –utánpótlás ellenére sem mentes azonban a térség az aszályos időszakok vízhiányától, és a visszatérő csapadékszegény évek a kavicsbányászattól függetlenül is talajvíz csökkenés okoznak. A térségi és lokális talajvízszintek függenek a tágabb felszíni és felszín alatti vízgyűjtőtérség csapadék mennyiségi viszonyaitól.

Összegezve megállapításra kerül, hogy a Pesti-Solti-sík vízháztartásának csapadék és párolgás egyenlege mindig negatív volt, a negatív vízháztartási egyenleget teljesen kiegyenlíti az advektív felszín alatti hozzááramlás. A térség vízháztartására a legnagyobb csapást az árvíz- és belvíz rendezés jelentette.

Vízminőség-védelmi szempontból megállapításra került, hogy szakszerű és odafigyelő üzemeltetéssel a szennyeződések kizárhatók, és a víztest jó ökológiai állapota tartható.

A kavicsbánya tó vízszintjének és vízminőségének megfigyelésére a bányatóban hitelesített vízmérce elhelyezését, majd annak rendszeres (heti 1 alkalom) leolvasását, az adatok rendszerezését és a környezetvédelmi hatóságnak való megküldését javasolják.

Valamint javasolják a bányató vizének évente 1 alkalommal történő mintázását általános vízkémiai paraméterekre és TPH-ra, illetve 3 db talajvíz monitoring kút létesítését, évente egyszeri mintázással.

A Budapest Körmeyéki Törvényszék 8.K.26416/2012./5. számú ítélete szerint:

„A bíróság megállapította, hogy az alperes a felperes által csatolt tervdokumentáció alapján észlelte, hogy a környezeti hatástanulmány 90. oldala rögzítette, hogy a kitermelésre tervezett és a már lefektetett bányatelkek kitermelése esetén Natura 2000 területeken vízszintsüllyedés várható. A bányák hatással lehetnek a Natura 2000 területekre.

[...]

A környezetvédelmi felügyelőség azonban hatásbecslésről szóló dokumentáció benyújtására nem hívta fel a felperest.

[...]

A megismételt eljárásban a Ket. 37. §-ának (3) bekezdése alapján megfelelő határidő kitűzésével a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett hiánypótlásra kell felhívni a felperest a kérelméhez csatolt tervdokumentáció mellékletei hiányainak pótlására. A hatásbecslésre vonatkozó tanulmány benyújtását követően kell ismételten dönteni a felperes kérelméről.”

Az ítélet nem rendelkezik a természetvédelmi hiányosságon túl a 14/4392-16/2011. iktatószámú határozatban szereplő többi szakterület megállapításairól, kifogást nem emelt velük szemben.

Felszín alatti vízvédelmi szempontból a Geo-Sivo Kft. által készített hatásbecslési dokumentáció és a csatolt kiegészítések a megelőző eljárások során elbíralt dokumentációkhoz képest nem tártak fel olyan új körülményt, adatot, amely alapján a korábbi 14/4392-16/2011. iktatószámú, a környezetvédelmi engedély kérelem elutasítását helybenhagyó, másodfokú határozatban megállapított vízminőség-védelmi szempontú kifogások megszűntek volna, ezért **a Főfelügyelőség a rendelkezésre álló iratok és dokumentációk alapján az alábbi szakmai álláspontra jutott:**

A **tervezett bányató közvetlen közelében** a vízszint alóli kavicstermelés következtében **mindössze 4-5 cm-es talajvízszint süllyedés várható**, attól távolodva depressziós hatás már nem mutatható ki. A tó vízjárását elsősorban a hidrometeorológiai körülmények és a felszín alatti vízáramlás határozzák meg. A bányatelek felé két irányból történik felszín alatti áramlás, a Ráckevei Dunából, ami fontos vízutánpótlási forrása a területnek, illetve a bányatelektől északkeletre fekvő, magasabb területek felől.

A térség hidrogeológiai adottságai miatt (jó vízvezető felszíni képződmények) az egymáshoz közel álló tavak vízszintsüllyesztő hatása nem különíthető el. Helyi depresszió kialakulása helyett nagyobb területre kiterjedő, kisebb mértékű talajvízszint-csökkenés lép fel.

A vízfelületre hulló csapadék és a vízfelület párolgásának különbsége várhatóan mindig negatív, ezzel szemben a bányatóba történő felszín alatti hozzáfolyás és a bányatóból történő felszín alatti elfolyás különbsége pozitív. Éves szinten nem talajvíz csökkenés, hanem 100 m³-es víztöbblet jelentkezik.

A tervezett bányató kialakításának talajvízszint-süllyesztő hatása van.

A Kiskunlacháza-Bugyi-Dunavarsány települések által közrefogott területen hozzávetőlegesen 60 db bányató található, melyek egymással többé-kevésbé határosak, közel egybefüggő vízfelületet alkotnak. **Az egymáshoz közel álló tavak vízszintsüllyesztő hatása nem különíthető el egymástól, ezek hatótényezőként együtt kezelendők.** Egyértelműen megállapítható, hogy a **teljes tórendszer** - a már meglévő tavak, a meglévő bányatelek területén kialakuló tavak és a tervezett bánya területén kialakuló tó - **együttes hatása** a tárgyi bányatelektől kb. 9 km-re található 1137. számú észlelőkútra a bányák üzemelése mellett -1,13 m-es, a bányák felhagyása után -1,06 m-es vízszint csökkenés, a kavicsbányászat felszín alatti vizekre (azok vízszintjére) **negatív** hatást gyakorol. Bár az új tó kialakításának vízszintsüllyesztő hatása csak néhány cm-ben mérhető, ezen hatást önmagában a fentiek miatt nem elégséges vizsgálni. **A tervezett tó és a térségben már kialakított tavak felszín alatti vizekre gyakorolt együttes hatása jelentős.**

A mezőgazdasági célú vízfelhasználás és a tervezett bánya vízföldtani hatásainak összefüggésével kapcsolatban megállapítható, hogy a sekély mélységű öntöző kutak öntözési idényben történő - vízszintsüllyedés miatt bekövetkező - kiszáradása, illetve a vízhozamok csökkenése következtében a térségben megnőtt az olyan új öntözőkutak létesítésére irányuló kérelmek száma, amely kutak a mélyebb rétegekben elhelyezkedő, potenciálisan ivóvízigények kielégítésére szolgáló vízadókra települnek. **Vagyis a tervezett tevékenység közvetve a mezőgazdasági területek öntözési célú vízhasznosítását veszélyezteti és az ivóvízigények kielégítésére szolgáló vízadók igénybevételét növeli.**

A felszín alatti vizek mennyiségi védelme érdekében a fedőréteg eltávolításával járó kavicsbányászati tevékenységekre vonatkozóan a favR. fogalmaz meg tiltásokat, korlátozásokat. A szennyező anyagok kavicsbánya tóba való esetleges bevezetésével a felszín alatti vízbe történő közvetlen bevezetés valósul meg, vagyis a felszín alatti víz szennyeződése következik be. A felszín alatti vizek minőségi védelme érdekében ugyancsak a favR. tartalmaz előírásokat. A felszín alatti víz szennyezettségi állapotának megítéléséhez a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM rendelet rögzíti az egyes szennyező komponensekre vonatkozó szennyezettségi határértékeket. Összességében tehát kavicsbánya tavak esetében a **környezeti célkitűzéseket a felszín alatti vizekre vonatkozó jogszabály (favR.) határozza meg.**

Megállapítható tehát, hogy a **fenti mérlegelési szempontokat az elsőfokú határozat nem tartalmazza**, azonban az engedélyezés során ezen aspektusok vizsgálata szükségesek ahhoz, hogy a hatóság megállapíthassa, a felszín alatti vizek minőségére vonatkozó jogszabályoknak való megfeleltetése **szempontjából a környezetvédelmi engedély a tervezett kavicsbánya létesítéséhez kiadható-e.**

Táj- és természetvédelem:

A Délegyháza 039/4-7, 039/9-11 és a 039/21-25 hrsz.-ú ingatlanok nem részei országos jelentőségű védett természeti területnek, helyi jelentőségű védett természeti területnek és Natura 2000 területnek, továbbá nem képezik részét a Nemzeti Ökológiai Hálózatnak sem, valamint barlangvédelmi zónát sem érintenek.

A legközelebbi országos jelentőségű védett természeti terület a tervezési területtől mintegy 5, illetve 10 km-re található (Kiskunsági Nemzeti Park, Ócsai Tájvédelmi Körzet).

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 5. számú melléklete szerinti, HUKN10001 Felső-Kiskunsági szikes puszták és turjánvidék nevű különleges madárvédelmi területek cca. 5000 m távolságra, a 12. számú melléklet szerinti, jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek közül a HUDI20042 Ráckevei Duna-ág mintegy 7000 m távolságra, a HUKN20001 Felső-kiskunsági szikes pusztája 6500 m távolságra van.

A tervezési terület mellett több, a kavicsbányászat során visszamaradt talajvíz által feltöltődött tó van, valamint mozaikosan elhelyezkedő mezőgazdasági parcellák és erdőfoltok váltják egymást. A területet északnyugati irányban lakóterület határolja.

A korábbi eljárásokat követően eltelt idő óta módosításra kerültek a településrendezési eszközök. A település szerkezeti tervének módosítása során a tervezett bánya területe általános mezőgazdasági övezet helyett különleges, bánya terület terület-felhasználási egységbe került. A szerkezeti tervlap a bánya övezet lehatárolására erdősáv területet jelölt ki.

A Budapest Környéki Törvényszék 8.K.26416/2012./5. számú ítéletével előírt, és a megismételt eljáráshoz pótlólag benyújtott Natura 2000 hatásbecslés felsorolja a jelölő élőhelyeket és jelölő fajokat a Natura 2000 területeken és ismerteti az azokra vonatkozó természetvédelmi célkitűzéseket.

A dokumentáció tájvizsgálati munkarészt tartalmaz, bemutatja a területhasználati jellemzőket történelmi távlatokig. A dokumentáció utóhasznosítási és tájrendezési javaslatokat tartalmaz, amely szerint az utóhasznosítás során *meg kell teremteni az arányos területhasználati arányt a természeteshez közelítő élőhelyek és az intenzív rekreációs célú partszakaszok között.*

Az elsőfokú határozat 5.1-5.8. sorszám alatt tájvédelmi és természetvédelmi kikötéseket tett, többségében az utóhasznosításra és tájrendezésre vonatkozóan. Az indokolás szerint a vizsgálati dokumentációban foglaltak alapján a várható talajvízszint csökkenés kimutatható hatással nem lesz a Natura 2000 területek jelölő fajaira és az ott lévő élővilágra.

A fellebbezések kifogásai szerint a Natura 2000 területekre gyakorolt hatás korábban megállapításra került. A vízelvonó hatást nem lehet figyelmen kívül hagyni. Tévesen került megállapításra az, hogy védett fajok nincsenek a területen, ugyanis a kérdéses területtől 20 m távolságra nagy kócsag él, amiről fényképfelvétel is becsatolásra került.

A Levegő Munkacsoport fellebbezése szerint a Törvényszék ítélete csak a Natura 2000 területekre vonatkozó hatásbecslést írta elő és nem az egész térség tájvédelmi szempontú értékelését. A dokumentáció „illetéktelenül” kívánt „pressziót gyakorolni” a táji értékekkel

kapcsolatban kialakult felfogásra. Kifogásolja, hogy a vizsgálat és a határozat mereven értelmezi a Natura 2000 területek határait és nem veszi figyelembe, hogy pl. az egyes madárfajok nagy távolságokra is eltávolodnak ezektől. A tavak körüli területen tapasztalható vízszint csökkenés miatt ezeken károsodik az élővilág, ami kedvezőtlenül befolyásolja azok természetvédelmi értékét.

A Főfelügyelőség belföldi jogsegély keretében megkereste a közvetlenül érintett terület természetvédelmi értékelése (adatbázisa) és a távolabbi, környező Natura 2000 területek vonatkozásában a természetkezelői feladatokat ellátó és természetvédelmi adatbázissal rendelkező nemzeti park igazgatóságokat.

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 1238/2/2014. ügyiratszámú, 2014. március 11-én kelt tájékoztatása szerint: az Igazgatóság a bányatelekkel érintett területen Natura2000 jelölő,- illetve védett növény- vagy állatfaj, valamint értékes természetközeli illetve Natura2000 jelölő élőhely előfordulására vonatkozóan nem rendelkezik dokumentált adatokkal. A tervezett tevékenység az Igazgatóság nyilvántartása szerint nem érint közvetlenül (területfoglalása révén) értékes természetközeli növénytársulást, vagy védett növényfajokat, azonban a bányászati tevékenység **a bányatelek környező élővilágára elsősorban közvetetten, a felszín alatti vízszint csökkenése révén hathat.**

A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság 774-2/2014. iktatószámú levele szerint a tárgyi terület nem tartozik az Igazgatóság működési területéhez, adatok tekintetében Apaj, Kiskunlacháza, Bugyi települések területére vonatkozóan rendelkezik biotikai adatbázissal. A térségben előforduló jelölő élőhelyek: 1530 pannon szikes sztyeppék és mocsarak, 6250 síksági pannon löszsztyeppék.

Az Igazgatóság az 1998. évben és 2008-ban készült vegetációtérképek alapján megállapította, hogy az eltelt évek alatt az ürmöspuszták helyét folyamatosan jellegtelen szárazgyepek foglalják el, amelynek **oka a talaj vízállapotának megváltozása.**

A KNP Felső-Kiskunsági szikes puszták elnevezésű, nemzeti park területének (egyben a HUKN20001 kódszámú Natura 2000 területnek) északi határától számított 4 km-es szélességű sávban (a Dömsödi-árapasztó csatornáig), az 1998-ban és 2008-ban készült vegetációtérképezések tanúsága szerint erősen csökkent a 1530 „*pannon szikes puszták és mocsarak*” Natura 2000 jelölő élőhelybe tartozó ürmöspuszták kiterjedése. A csökkenés jelentős része annak köszönhető, hogy **a korábbi ürmöspuszták jellegtelen szárazgyeppé alakultak.**

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet szerint:

4. § (1) *A Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.*

(7) *A terv akkor fogadható el, illetve a beruházás akkor engedélyezhető, ha a hatásbecslés alapján megállapítható, hogy az a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló, az 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére, illetve a Natura 2000 területre kedvezőtlen hatással nem jár, továbbá - a 4. § (1) bekezdésre figyelemmel - nem ellentétes a jelölés céljaival.*

Természetvédelmi szempontból a Budapest Környéki Törvényszék a Natura 2000 hatásbecslés elkészítését írta elő. A hatásbecslési dokumentációt a kérelmező benyújtotta. A Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció megállapításait a Főfelügyelőség a másodfokú eljárás során a természetvédelmi kezelő Nemzeti Park Igazgatóságok adatbázisaival egybevetve ellenőrizte.

A hatásbecslési dokumentáció szerint a bányászati tevékenység hatása nem fogja érinteni a Natura 2000 területeket, mivel a depressziós tölcser „sugara” maximálisan 1 km. A becsült talajvízszint csökkenés kisebb, mint 10 cm (Natura 2000 kiegészítő dokumentáció. 3.3 fejezet, 18. oldal).

A dokumentáció azonban nem tartalmazza azokat a vizsgálatokat, számításokat, amelyekre a fenti állítást alapozza.

Amennyiben további talajvízszint-süllyedés várható, a védett és Natura 2000 területeken, annak legfontosabb hatásviselői az Élőhelyvédelmi Irányelv függelékében szereplő 1530 „*pannon szikes puszták és mocsarak*” élőhely szárazabb típusai — különösen az ürmöspuszták (Artemisio-Festucetum pseudovinae növénytársulás állományai) lennének. Ezek a társulások természetes körülmények között a talajvízhatás határzónájában helyezkednek el. Amennyiben a talajvíz a természetesnél mélyebbre süllyed az élőhelytípus alatt, és a kapillárishatás nem képes a talajfelszínig juttatni a sókban gazdag talajvizet, megszűnik a korábban jellemző szikes talajfejlődési folyamat. Megindul a felső talajrétegek kilúgozódása, sókoncentrációjuk csökken, és a növényzet elveszítve szikes karakterét, fajszegény és jellegtelen szárazgyeppé alakul.

A fentiek alapján **fennáll annak a veszélye, hogy a tárgyi bányanyitás vízszintcsökkentő hatása összeadódik a környéken folytatott bányászati tevékenységek okozta hatásokkal, így a tervezett bányászati tevékenység kockázatot jelent a Natura 2000 területek kijelölés kori élőhelyi állapotának fennmaradására.** Az Európa Tanács 1992. május 21-i **92/43/EGK Irányelve** 6. cikk 3. bekezdés értelmében **a Natura 2000 területeken az akkumulálódó hatás ellen is védekezni kell.**

A tervezett bányászati tevékenység egyik legjelentősebb tájvédelmi kockázata a terület utóhasznosításának, tájrendezésének megoldása. A visszamaradó bányatavak élőhelyi értéke alacsony, a mélyvízű kavicsbánya tavaknak nincs a tájban természetes megfelelője (a szikespusztákon ugyanis csak sekélyvízű, könnyen felmelegedő, magas sókoncentrációjú, tápanyagban gazdagabb felszíni vizek fordulnak elő), ezért azok legfontosabb tájatalakító hatása, hogy a tájtípusnak megfelelő, sekély vízü életközösségek nem jönnek létre, hanem tájidegen, mesterséges jellegű szabad víztükrök keletkeznek.

A fellebbezésekben foglalt kifogásokkal kapcsolatban megállapítom, hogy a környezetvédelmi hatásvizsgálati dokumentáció tartalmi része a tájvédelmi szempontú tájvizsgálat, aminek része lehet a tájtörténeti elemzés, szükséges fejezete a területhasználat vizsgálata és a tervezett tevékenység területhasználati rendszerben történő értékelése.

A Ket. vonatkozó rendelkezései szerint:

50. § (1) *A hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, bizonyítási eljárást folytat le.*

(4) *A hatósági eljárásban olyan bizonyíték használható fel, amely alkalmas a tényállás tisztázásának megkönnyítésére. Bizonyíték különösen: az ügyfél nyilatkozata, az irat, a*

tanúvallomás, a szemléről készült jegyzőkönyv, a szakértői vélemény, a hatósági ellenőrzésen készült jegyzőkönyv és a tárgyi bizonyíték.

(5) A hatóság szabadon választja meg az alkalmazandó bizonyítási eszközt. Törvény előírhatja, hogy a hatóság a határozatát kizárólag valamely bizonyítási eszközre alapozza, továbbá jogszabály meghatározott ügyekben kötelezővé teheti valamely bizonyítási eszköz alkalmazását, illetve előírhatja valamely szerv véleményének a kikérését.

(6) A hatóság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.

Fentiekre tekintettel másodfokú eljárásom során megállapítottam, hogy a Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatala Földügyi Osztály másodfokú szakhatóságként nem járult hozzá a tervezett kavicsbánya létesítéséhez, továbbá a Felügyelőség vízvédelmi, valamint táj- és természetvédelmi szempontból a Ket. 50. §-ban foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének nem tett teljeskörűen eleget, ezért a fentiek alapján az elsőfokú határozatot a Ket. 105. § (2) bekezdése alapján megsemmisítettem, és a Felügyelőséget új eljárás lefolytatására köteleztem.

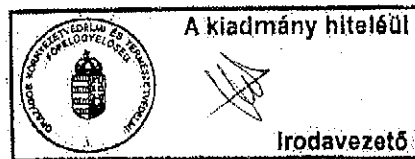
Az új eljárás lefolytatása során, a tényállás tisztázása keretében **hidraulikai modellezésen alapuló részletes hidrológiai hatáselemzésnek kell megválaszolnia, hogy a jelenleg létező bányák talaj vízszint-süllyesztő hatásához akkumulálódó újabb kitermelés miatt létrejövő talajvízszint-süllyesztő hatás hogyan változtatja meg a gyakorlatilag egységes víztestként funkcionáló törendszer által előidézett talajvíz-depressziós tölcserít, és ennek következtében érinti-e kimutatható módosulás a Natura 2000 területeket.**

Pusztai Gábor fellebbező jogorvoslati kérelmében bejelentett elfogultsági kifogásával kapcsolatban megállapítom, hogy egy, már határozattal lezárt elsőfokú eljárást követő jogorvoslati eljárásban bejelentett kizárás iránti kérelemnek nincs helye, azt az elsőfokú eljárás során kellett volna előterjeszteni. A Fellebbezőnek természetesen lehetősége van a megismételt új eljárás során egy részletes indokolással ellátott kizárás iránti kérelem előterjesztésére.

A bírósági felülvizsgálat lehetőségét a Ket. 109. § (1) bekezdése kizárja.

A jogorvoslati eljárási díj visszatérítéséről a környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint a vízügyi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 33/2005. (XII. 27.) KvVM Rendelet 4. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak alapján intézkedtem.

Budapest, 2014. június 5.

Dr. Szentmiklóssy Zoltán
mb. főigazgató megbízásából

Dr. Szurovecz Zoltán s.k.
mb. főosztályvezető-helyettes

Erről értesülnek:

1. Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség
2. Irattár

Az elsőfokú hatóságon keresztül értesülnek:

1. Az elsőfokú határozat címzettjei (17)
2. Ifj. Dr. Ürmös Ferenc ügyvéd (6720 Szeged, Oskola utca 25.)
3. Dr. Kosztolányi Örs ügyvéd (1093 Budapest, Közraktár u. 22.)
4. Pest Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Igazgatási Osztály
5. Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság
6. Országos Vízügyi Hatóság
7. Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Országos Tisztifőorvosi Hivatal
8. Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatala Földügyi Osztály